

AB „LIFOSA”

**FINANSINĖS ATASKAITOS IR METINIS PRANEŠIMAS
PATEIKIAMI KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

2018 M. GRUODŽIO 31 D.

TURINYS

Puslapis

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

FINANSINĖS ATASKAITOS	5
Bendrujų pajamų ataskaita	5
Finansinės padėties ataskaita	6
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	7
Pinigų srautų ataskaita	8
Aiškinamasis raštas	9
Bendroji informacija.....	9
Reikšmingi apskaitos principai.....	9
Finansinės rizikos valdymas.....	17
Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai.....	19
Finansinių ataskaitų pastabos.....	20
Metinis pranešimas	32

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Lifosa“ akcininkui

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą AB „Lifosa“ (toliau – Bendrovė) 2018 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir tuomet pasibaigusių metų jos finansinių veiklos rezultatų ir pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės finansines ataskaitas sudaro:

- 2018 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita; ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima metinį pranešimą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurią gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar audito metu mūsų įgytų žinių, ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriuo įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

Remdamiesi audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę bei jos aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų metiniame pranešime, kurią gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti jos veiklą, arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu primame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą.

Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsiami įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos;

- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rasa Radzevičienė', with a stylized flourish at the end.

Rasa Radzevičienė

Partnerė

Auditoriaus pažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2019 m. balandžio 9 d.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

Tūkst. EUR.

	Pastabos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
		2018	2017
Pajamos pagal sutartis su klientais	1	366 454	311 989
Pardavimo savikaina	4	(300 472)	(284 194)
Bendrasis pelnas		65 982	27 795
Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos	2,4	(10 378)	(10 209)
Administracinės sąnaudos	3,4	(5 539)	(5 953)
Grynasis sandorių užsienio valiuta pelnas / (nuostoliai)	5	598	(546)
Kitos grynosios pajamos / (sąnaudos)	6	6 052	893
Veiklos pelnas		56 715	11 980
Finansinės veiklos pajamos / (sąnaudos)		(1 796)	(3 814)
Pelnas prieš apmokestinimą		54 919	8 166
Pelno mokestis	7	(7 449)	(461)
Grynasis pelnas/(nuostolis)		47 470	7 705
Kitos bendrosios pajamos		-	-
Bendrujų pajamų (nuostolių) iš viso		47 470	7 705

5 – 31 puslapiuose pateiktas finansines ataskaitas 2019 m. balandžio 9 d. patvirtino Generalinis direktorius, finansų direktorė ir vyr. buhalterė.

Jonas Dastikas
Generalinis direktorius

Regvita Ivanovienė
Finansų direktorė

Asta Aleinikovienė
Vyr. buhalterė

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

Tūkst. EUR.

	Pastabos	Gruodžio 31 d.	
		2018	2017
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	8	149 611	137 319
Ilgalaikis nematerialusis turtas	9	310	359
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	7	-	1 812
Išankstiniai apmokėjimai	10	2 162	2 834
		152 083	142 324
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	11	59 892	53 901
Prekybos ir kitos gautinos sumos	12,13	49 049	38 119
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	14	289	1 546
Pelno mokesčio permoka		-	445
		109 230	94 011
Turto iš viso		261 313	236 335
AKCININKŲ NUOSAVYBĖ			
Akcinis kapitalas	15	60 960	60 960
Akcijų priedai		23	23
Įstatymų numatytas rezervas	15	6 088	6 088
Nepaskirstytas pelnas		62 270	14 800
Akcininkų nuosavybės iš viso		129 341	81 871
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	7	891	-
Subsidijos	16	1 444	1 691
		2 335	1 691
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Pelno mokesčio įsipareigojimai		3 951	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	17	35 541	46 588
Gautos trumpalaikės paskolos	18	90 145	106 185
		129 637	152 773
Įsipareigojimų iš viso		131 972	154 464
Akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų iš viso		261 313	236 335

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Tūkst. EUR.

	Pastabos	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		60 960	23	6 088	7 095	74 166
Bendrųjų pajamų už metus iš viso		-	-	-	7 705	7 705
Išmokėti dividendai		-	-	-	-	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	15	60 960	23	6 088	14 800	81 871
Bendrųjų pajamų už metus iš viso		-	-	-	47 470	47 470
Išmokėti dividendai		-	-	-	-	-
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	15	60 960	23	6 088	62 270	129 341

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Tūkst. EUR.

	Pasta -bos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
		2018	2017
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos			
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos	19	43 308	50 922
Sumokėtas pelno mokestis		(350)	3 609
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		42 958	54 531
Pinigų srautai iš investicinės veiklos			
Ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo pirkimas	8,9	(26 196)	(22 472)
Pajamos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		26	10
Paskolos, suteiktos susijusioms šalims	13	-	-
Paskolų, suteiktų susijusioms šalims susigrąžinimas	13	-	-
Gautos palūkanos už suteiktas paskolas susijusioms šalims	13	-	-
Gautos palūkanos už Emisijos teises			7
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(26 170)	(22 455)
Pinigų srautai iš finansinės veiklos			
Paskolos, gautos iš susijusių šalių	18	0	106 000
Grąžintos paskolos, gautos iš susijusių šalių	18	(16 000)	(134 000)
Sumokėtos palūkanos už gautas paskolas	18	(2 045)	(4 091)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		(18 045)	(32 091)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas (sumažėjimas)		(1 257)	(15)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimas			
Metų pradžioje		1 546	1 561
Grynas padidėjimas (sumažėjimas)		(1257)	(15)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	14	289	1 546

**AB „LIFOSA“
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

A. BENDROJI INFORMACIJA

AB „Lifosa“, įmonės kodas – 161110455, (toliau – Bendrovė), buvusi AB „Fostra“, 1963 m. buvo įsteigta kaip Kėdainių valstybinė chemijos gamykla. 1995 m. Kėdainių valstybinė chemijos gamykla buvo reorganizuota į valstybinę akcinę bendrovę ir įregistruota kaip AB „Fostra“ po dalinio Bendrovės privatizavimo, įvykusio 1991-1994 m. Bendrovės buveinė yra Kėdainiuose. Buveinė registruota adresu:

Juodkiškio 50
LT-57502 Kėdainiai
Lietuva

Bendrovės akcijos iki 2011 m. gruodžio 31 d. buvo įtrauktos į NASDAQ Vilnius AB vertybinių popierių biržos Papildomąjį prekybos sąrašą. Pagrindiniam akcininkui supirkus visų smulkiųjų akcininkų turėtas akcijas „AB“ Lifosa“ išėjo iš NASDAQ Vilnius AB vertybinių popierių biržos. Pagrindinė Bendrovės veikla – fosfatinių trąšų, daugiausiai diamonio fosfato (DAP) gamyba. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. vieninteliu Bendrovės akcininku buvo:

<i>Akcininkas</i>	<i>Akcijų skaičius</i>	<i>Akcinio kapitalo dalis, proc.</i>
„EuroChem Group AG“	21 020 564	100%
	21 020 564	100%

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pagrindiniu Bendrovės kontroliuojančiu akcininku buvo Andrey Melnichenko, kuris tiesiogiai valdo 100% kompanijos „AIM Capital SE“, registruotos Kipre, akcijų. „AIM Capital SE“ tiesiogiai valdo 90% „EuroChem Group AG“ akcijų. Dmitry Strezhnev – „EuroChem Group AG“ Valdybos narys, valdo 100 % kompanijos „Midstream Group Limited“ akcijų, kuri 10 % valdo „EuroChem Group AG“ akcijų

Visos Bendrovės akcijos yra pilnai apmokėtos.

Bendrovės darbuotojų skaičius 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 999 (2017 m. gruodžio 31 d. – 978).

Bendrovės akcininkai turi teisę arba patvirtinti šias finansines ataskaitas, arba nepatvirtinti jų ir reikalauti naujų finansinių ataskaitų parengimo.

B. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

B.1 Rengimo pagrindas

Bendrovės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus Europos Sąjungos (ES). Šios finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis istorinės įsigijimo savikainos samprata.

Pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis buvo parengtos šios finansinės ataskaitos, išdėstyti toliau. Šie apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visiems pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS reikalavimus, reikia atlikti svarbius apskaitinius vertinimus. Taip pat vadovybei tenka priimti sprendimus, susijusius su Bendrovės taikomais apskaitos principais. Sritys, kuriose tenka priimti reikšmingus ir sudėtingus sprendimus, arba sritys, kuriose daromos prielaidos ir taikomi apskaitiniai vertinimai turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, aprašytos D pastaboje.

Finansinės ataskaitos parengtos remiantis prielaida, kad Bendrovė artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą.

Finansiniai Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir TFAAK aiškinimų taikymas

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas yra tokie patys, kaip ir taikyti ankstesniais metais, išskyrus:

a) *Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas*

2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos,

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

15-ojo TFAS „*Pajamos pagal sutartis su klientais*“ pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

Bendrovė 15-ąjį TFAS taiko modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d. Naujojo standarto reikalavimai neturėjo įtakos pajamų pripažinimu, tačiau turėjo įtakos apskaitos politikos aprašymui ir informacijos atskleidimui.

9-asis TFAS „*Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas*“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniams pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimo, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.
- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis je, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.
- Daugelis 39-ajame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Bendrovė 9-ąjį TFAS taikymo pirmąjį kartą įtaką apskaitė taikant modifikuotai retrospektyvų metodą nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovės visas finansinis turtas buvo priskiriamas „Paskolų ir gautinų sumų“ kategorijai; nuo 9-ojo TFAS įsigaliojimo klasifikuojamas kaip „vertinamas amortizuota savikaina“, nes šio turto verslo modelis yra „surinkti sutartinius pinigų srautus“ ir turtas atitinka „pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimų“ kriterijus. Standartas neturėjo įtakos finansinio turto vertei, nes, Bendrovės vertinimu, tikėtinų kredito nuostolių modelio įtaka yra nereikšminga ir nebuvo apskaityta. Standartas neturėjo įtakos finansinių įsipareigojimų klasifikavimui ir vertinimui.

TFAAK 22-asis aiškinimas „*Sandoriai užsienio valiuta ir išankstinis atlygis*“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. Šios pataisos neturėjo reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms nes avansinių mokėjimų gavimas ir mokėjimas užsienio valiuta yra reti.

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

B.1 Rengimo pagrindas (tęsinys)

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, įsigalioję finansiniams metams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d., nėra aktualūs Bendrovei.

b) Dar neįsigalioję nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. Bendrovė 16-asis TFAS taikys nuo 2019 m. sausio 1 d. ir šiuo metu vertina šio standarto įtaką. Bendrovė neturi nuomojamo turto, išskyrus žemę. Bendrovės vadovybė vertina, ar valstybinės žemės nuoma atitinka 16 TFAS kriterijus ir ar būsimi nuomos mokėjimai turi būti pripažinti kaip turtas ir įsipareigojimai.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau.). 12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio apskaitymo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio apskaitymo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir, atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, jog mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio apskaitymo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio apskaitymo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio apskaitymo nebuvimas pats savaime neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiais įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Bendrovė vertina, kokią įtaką aiškinimas turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Kiti nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje ir nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, tikėtina, nėra aktualūs bendrovei arba neturės reikšmingos įtakos:

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikymo datą nustatys Tarptautinių apskaitos standartų valdyba; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Šiose pataisose aptartas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso dukterinei įmonei, o dukterinės įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms buvo suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendras principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant ir draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupes pripažinti ir vertinti: (i) būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri apima visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią stebimus rinkoje duomenis; pridėdant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas) (ii) sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą). Už draudimo sutarčių grupę gautą pelną draudikai pripažins per draudimo

apsaugos suteikimo laikotarpį ir atleidimo nuo rizikos momentu. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažįsta nedelsiant.

„Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse“ – 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad ataskaitas teikiantys ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS ilgalaikėms paskoloms, privilegijuotosioms akcijoms ir panašioms priemonėms, kurios sudaro dalį grynosios investicijos į nuosavybės metodu vertinamą įmonę, į kurią investuojama, iki kol jie galės sumažinti tokią balansinę vertę įmonės, į kurią investuojama, nuostolio dalimi, kuri viršija investuotojo dalį įmonėje, į kurią investuojama.

2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Siauros apimties pataisos turės įtakos keturiems standartams. 3-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę. Priešingai, 11-ajame TFAS dabar aiškiai nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrą kontrolę, panašiai kaip ir numato galiojantys reikalavimai, kuomet asocijuotoji įmonė tampa bendrąja įmone ir atvirkščiai. 12-ojo TAS pataisomis paaiškinama, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas, pavyzdžiui, pelne ar nuostoliuose arba kitose bendrosiose pajamose. Dabar aišku, kad šis reikalavimas taikomas visoms aplinkybėms tol, kol finansinių priemonių, klasifikuojamų kaip nuosavybė, mokėjimai yra pelno paskirstymai, o ne tik tais atvejais, kai mokesstinės pasekmės atsiranda dėl skirtingų mokesčių tarifų, taikomų paskirstytajam ir nepaskirstytajam pelnui. Persvarstyta 23-ajame TAS dabar aiškiai nurodyta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos neįtraukiamos į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas tik tol, kol konkretus turtas nėra iš esmės užbaigtas.

„Plano pakeitimas, sumažinimas arba įvykdymas“ – 19-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti pensijų sąnaudą po apibrėžtųjų pensijų išmokų plano pakeitimo. Pagal 19-ąjį TAS reikalaujama, kad, esant plano pasikeitimams – plano pakeitimo, sumažinimo arba įvykdymo atveju – grynas apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimas arba turtas būtų pakartotinai įvertintas. Pataisomis reikalaujama taikyti patikslintas pakartotiniam įvertinimui naudotas prielaidas, siekiant nustatyti einamąją paslaugų savikainą ir grynąsias palūkanas likusiam ataskaitiniam laikotarpiui po plano pasikeitimo. Iki šių pataisų 19-ujuo TAS nebuvo tiksliai apibrėžta, kaip nustatyti šias sąnaudas laikotarpiui po plano pasikeitimo. Kadangi reikalaujama taikyti atnaujintas prielaidas, tikimasi, kad dėl šių pataisų finansinių ataskaitų naudotojams bus suteikta naudingos informacijos.

Koncepcinės finansinės atskaitomybės tvarkos pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Į persvarstytą Koncepcinę tvarką įtrauktas naujas skyrius apie vertinimą; pateiktos finansinių veiklos rezultatų teikimo gairės; patikslintos apibrėžtys ir gairės, ypač įsipareigojimo apibrėžtis, bei pateikta paaiškinimų dėl svarbių sričių, kaip antai išteklių tvarkymo, atsargumo ir vertinimo neapibrėžtumo vaidmens rengiant finansines ataskaitas.

„Verslo apibrėžimas“ – 3-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinamas verslo apibrėžimas. Verslą turi sudaryti išteklių ir pagrindinis procesas, kartu turintys reikšmingos įtakos galimybei sukurti produkciją. Naujosiomis gairėmis nustatoma sistema, kurią taikant galima įvertinti, ar egzistuoja išteklių ir pagrindinis procesas, įskaitant produkcijos dar nesukūrusioms įmonėms ankstyvuju jų veiklos etapu. Jeigu nesukuriama produkcijos, tam, kad veiklos ir turto junginys galėtų būti klasifikuojamas kaip verslas, turėtų būti įvykdyta organizuotos darbo jėgos buvimo sąlyga. Sąvokos „produkcija“ apibrėžtis susiaurinta ir reiškia klientams tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas, už kurias gaunama investicinių pajamų ir kitų pajamų, neįtraukiant pelno mažesnių išlaidų ir kitokios ekonominės naudos pavidalu. Taip pat nebereikalaujama įvertinti, ar rinkos dalyviai galės pakeisti trūkstamus elementus ar integruoti įgytą veiklą ir turtą. Ūkio subjektas gali atlikti koncentracijos patikrinimą. Tuo atveju, jeigu iš esmės visa įsigyto bendrojo turto tikroji vertė būtų koncentruota viename turto vienetė (arba panašaus turto grupėje), įsigytas turtas nesudarytų verslo.

„Reikšmingumo apibrėžimas“ – 1-ojo TAS ir 8-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinamas reikšmingumo apibrėžimas ir nurodoma, kaip jį reikėtų taikyti – į apibrėžimą įtrauktos gairės, kurios iki šiol atsispindėjo kituose TFAS. Be to, patikslinti prie apibrėžimo pateikti paaiškinimai. Galiausiai pataisomis užtikrinama, kad reikšmingumo apibrėžimas būtų nuosekliai vartojamas visuose TFAS. Informacija laikytina reikšminga, jeigu galima pagrįstai tikėtis, kad jos praleidimas, iškraipymas ar užgožimas nesvarbia/nereikšminga informacija turės poveikį bendrosios paskirties finansinių ataskaitų pagrindinių naudotojų sprendimams, priimtiems tų finansinių ataskaitų, kuriose pateikiama konkretaus ataskaitas teikiančio ūkio subjekto finansinė informacija, pagrindu.

B.2 Užsienio valiutų perskaičiavimas

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje Bendrovė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje diena- 2015.01.01. Šios finansinės ataskaitos pateiktos Eurais (EUR), kuri yra Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta.

(b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, įvertintus užsienio valiutomis, pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

B.3 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas, apskaitomas įsigijimo savikaina, į kurią neįeina kasdienės priežiūros sąnaudos, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertinus vertės sumažėjimo nuostolius. Ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė yra peržiūrima vertės sumažėjimui nustatyti, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad balansinė vertė gali būti neatgaunama. Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos remonto ir priežiūros sąnaudos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje per tą finansinį laikotarpį, kuomet jos buvo patirtos. Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	40 metų
Mašinos ir įrenginiai	10-25 metai
Transporto priemonės ir įranga	4-10 metų
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	5-8 metai

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir prireikus koreguojami kiekvieną balanso parengimo dieną.

Jei nustatoma, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė viršija jo nustatytą atsiperkamąją vertę, turto vertė iš karto yra sumažinama iki atsiperkamosios vertės (B.5 pastaba).

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei sukauptas nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostoliai, apskaičiuoti kaip skirtumas tarp įplaukų ir perleisto ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės, įtraukiami apskaičiuojant veiklos pelną.

Skolinimosi išlaidos, susijusios su turto įsigijimu, statyba ar gamyba yra kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis per laikotarpį, kiek trunka šio turto statyba ir parengimas naudoti.

B.4 Nematerialusis turtas

Programinė įranga, iš kurios Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitoma įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3 metų naudingo tarnavimo laikotarpį.

B.5 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kuriam skaičiuojama amortizacija arba nusidėvėjimas, peržiūrimas siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tik tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto apskaitinė vertė gali būti neatgauta. Suma, kuria turto apskaitinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliais. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigų srautus sukuriančius vienetus).

B.6 Finansinis turtas

Apskaitos politika taikyta nuo 2018 m. sausio 1 d.

Klasifikavimas

Nuo 2018 m. sausio 1 d. taikant 9 TFAS „Finansinės priemonės“ Bendrovė finansinį turtą skirsto į žemiau nurodytas 3 naujas kategorijas:

(i) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

- (ii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir
(iii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinis turtas skirstymas po pirminio pripažinimo į aukščiau aprašytas kategorijas remiasi verslo modeliu, kurį Bendrovė taiko valdant finansinį turtą.

Pripažinimas ir pripažinimo nutraukimas

Bendrovė pripažįsta finansinį turtą finansinės būklės ataskaitoje tik tada, kai tampa finansinės priemonės sutarties nuostatų šalimi. Finansinio turto pirkimas arba pardavimas apskaitomas taikant apskaitą pagal sandorio (prekybos) datą. Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas tada, kai baigiasi sutartinių teisių gauti pinigų srautus iš finansinio turto galiojimo terminas arba kai Bendrovė perduoda iš esmės visas finansinio turto nuosavybei būdingas rizikas rūšis ir naudą.

Vertinimas

Kai finansinis turtas vertinamas ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, pirminis finansinio turto įvertinimas apima priemonės tikrąją vertę bei sandorio išlaidas, tiesiogiai priskirtinas prie finansinio turto įsigijimo. Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Bendrovė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudarę finansinės priemonės sutarties.

Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, skolos finansinio turto apskaita pateikta toliau.

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota verte

Bendrovės prekybos ir kitos gautinos sumos, *suteiktos paskolos* apskaitomos atsižvelgiant į verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kuriuos gali sudaryti pinigų srautai susiję su pagrindinės skolos dengimu bei palūkanų įplaukos. Šis turtas įvertinamas amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą. Nuo šio finansinio turto apskaičiuotos palūkanų pajamos yra pripažįstamos finansinės veiklos pajamomis. Visas pelnas arba nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo, pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje pelno (nuostolių) dalyje. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra pateikiami atskirai kaip vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinis turtas pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas prekybos ir kitas gautinas sumas, paskolas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos, jei terminas ilgesnis – sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Amortizuota savikaina ir faktinių palūkanų metodas

Amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinė priemonė buvo pradžioje pripažinta, atėmus pagrindinės sumos grąžinimus, pridėjus sukauptas palūkanas ir, finansiniam turtui – atėmus bet kokius nurašymus dėl tikėtinų kredito nuostolių. Faktinių palūkanų metodas – tai metodas, taikomas palūkanų pajamoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį taip, kad sudarytų pastovią periodinę palūkanų normą (faktinių palūkanų normą) balansinei vertei. Faktinių palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynųjų pinigų išmokas ar įplaukas (neskaitant ateityje numatomų kredito nuostolių) iki finansinės priemonės bendros balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnį laikotarpį.

Tikėtini kredito nuostoliai

Prekybos gautinoms sumoms, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, Bendrovė taiko supaprastintą metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito viso galiojimo laikotarpio tikėtinius kredito nuostolius nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo momento. Bendrovė naudoja atidėjinį matricą, pagal kurią atidėjiniai nuostoliai skaičiuojami prekybos gautinų sumų, kurioms būdingi skirtingi senėjimo ir pradelsto mokėjimo terminai, atžvilgiu. Siekiant apskaičiuoti tikėtinius kredito nuostolius, prekybos gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes ir skirstomos į iš susijusių šalių gautinas sumas ir iš kitų klientų gautinas sumas.

Kitų trumpalaikių gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai vertinami taikant prekybos gautinoms sumoms nustatytus koeficientus, ilgalaikės ir individualiai reikšmingos kitos gautinos sumos vertinamos taikant individualųjį vertinimą.

Bendrovė suteiktoms paskoloms, pinigams ir pinigų ekvivalentams įvertina ir apskaito 12 mėnesių tikėtinius kredito nuostolius. Vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, nesant reikšmingo kredito rizikos padidėjimo, susijusio su paskolos gavėju ar banku, kuriame laikomi pinigai ir pinigų ekvivalentai, Bendrovė koreguoja 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių likutį atsižvelgiant į vertinimo datai likusią nepadengtą paskolos sumą. Nustačius, kad paskolos gavėjo finansinė būklė reikšmingai pablogėjo, lyginant su būkle, buvusia paskolos išdavimo metu, Bendrovė apskaito visus paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinius kredito nuostolius. Vėliausias momentas, kai Bendrovė pripažįsta visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinius galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, identifikuojamas, kai skolininkas vėluoja apmokėti eilinę įmoką, arba visą skolą ilgiau negu 30 dienų. Esant kitų įrodymų, Bendrovė apskaito visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinius galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, neatsižvelgiant į įmokų vėlavimo apmokėti ilgiau negu 30 dienų prielaidą. Paskolos, pinigai ir pinigų ekvivalentai, kurioms apskaičiuojami viso galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, laikomi dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniu turtu.

B.7 Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Savikaina apskaičiuojama vadovaujantis svertinio vidurkio metodu. Pagamintos produkcijos ir nebaigtos gamybos savikainą sudaro žaliavos,

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

tiesioginės darbo ir kitos tiesioginės sąnaudos bei susijusios netiesioginės gamybos sąnaudos, tačiau į ją neįtraukiamos skolinimosi išlaidos.

Pagamintos produkcijos grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus produkcijos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas. Žaliavos ir kitos medžiagos, laikomos produkcijai gaminti, nėra nukainojamos žemiau negu jų savikaina, išskyrus tuos atvejus, kai tikėtina, kad iš šių žaliavų ir medžiagų pagamintos produkcijos savikaina viršys grynąją galimo realizavimo vertę. Tokiomis aplinkybėmis Bendrovė geriausiai grynosios žaliavų ir medžiagų galimo realizavimo vertės matu laiko vertę, už kurią būtų galima įsigyti tokias pačias žaliavas. Nuostolis, susidaręs dėl atsargų nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės, pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitos pardavimo savikainos straipsnyje.

B.8 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitomi nominalia verte. Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai bankuose iki pareikalavimo, akredityvai bei kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

B.9 Akcinis kapitalas

Paprastosios akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai.

B.10 Įstatymų numatytas rezervas

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus. Kasmetinis pervedimas į įstatymo numatytą rezervą sudaro 5 proc. grynojo rezultato ir yra privalomas tol, kol šis rezervas pasiekia 10 proc. akcinio kapitalo. Įstatymo numatytas rezervas negali būti skirtas dividendų mokėjimui, tačiau gali būti panaudotas būsimiems nuostoliams padengti.

B.11 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos yra įsipareigojimas tiekėjams sumokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas Bendrovei vykdant įprastinę veiklą. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų normos metodą.

B.12 Pelno mokestis

Ataskaitinių ir praėjusių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri tikimasi bus atgauta arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skaičiuojant pelno mokestį yra naudojami mokesčių įstatymai ir mokesčio tarifai, kurie galioja finansinės padėties ataskaitos sudarymo datą.

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtą pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymu, apmokestinamajam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje tiek, kiek Bendrovės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo pelno mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo pelno mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Atidėtasis pelno mokestis, susijęs su straipsniais, pripažįstamais kitų bendrųjų pajamų sąskaitoje, taip pat pripažįstamas kitų bendrųjų pajamų sąskaitoje.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kuomet egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kuomet atidėtasis pelno mokestis susijęs su ta pačia fiskaline institucija.

B.13 Nuoma – kur Bendrovė yra nuomininkė

Nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos dalis ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kurias nuomotojo suteiktas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

B.14 Nuoma – kur Bendrovė yra nuomotoja

Turtas, išnuomotas pagal nuomos sutartis, apskaitomas finansinės padėties ataskaitoje ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje. Jis nudėvimas per numatytą naudingo tarnavimo laiką panašiai, kaip ir kitas bendrovei priklausantis ilgalaikis materialusis turtas. Nuomos pajamos pripažįstamos proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

B.15 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis vietos teisės aktų reikalavimais. Nustatytą įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

(b) Iššeitinės išmokos

Iššeitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta iššeitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti iššeitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei iššeitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos diskontuojamos iki dabartinės vertės.

(c) Premijų planai

Bendrovė pripažįsta įsipareigojimą ir sąnaudas premijoms, kuomet ji yra įsipareigojusi pagal sutartį arba praeityje taikoma praktika yra sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

B.16 Pajamų pripažinimas

Apskaitos politika taikyta nuo 2018 m. sausio 1 d.

Bendrove gamina ir didmeninėje rinkoje parduoda trąšas. Pajamos pripažįstamos tuomet, kai prekių kontrolė perduodama klientui, jis gali savo nuožiūra spręsti, kokiū būdu ir už kokią kainą produktus parduoti ir nėra jokių neįvykdytų įsipareigojimų, dėl kurių klientas galėtų nepriimti prekių. Kontrolės perdavimas klientui paprastai vyksta remiantis standartizuotomis pardavimo sąlygomis –INCOTERMS.

Pajamos už šiuos pardavimus pripažįstamos remiantis sutartyje nurodyta kaina, nuolaidos netaikomos, finansavimo elemento nėra. Gautina suma pripažįstama, kuomet perduodama prekių kontrolė; nes tai yra momentas, kuomet atlygis yra besąlyginis.

Paslaugų teikimo pajamos pripažįstamos ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo paslaugų kontrolė perduodama klientui, t. y. suteikus paslaugą. Transporto paslaugų pajamos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kuomet paslaugos buvo teikiamos. Elektros energijos, iš šilumos pardavimo pajamos pripažįstamos kiekvieną ataskaitinį laikotarpį remiantis skaitiklių parodomais.

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, taikant faktinės palūkanų normos metodą.

Apskaitos politika taikyta iki 2018 m. sausio 1 d.

Pardavimo pajamas sudaro atlygio, gauto ar gautino už parduotas prekes ir paslaugas Bendrovei vykdant įprastinę veiklą, tikroji vertė. Pajamos apskaitomos atėmus pridėtinės vertės mokestį, sugrąžintas prekes ir kainų nuolaidas bei eliminavus pardavimus Bendrovės viduje. Pajamos iš prekių pardavimo pripažįstamos tik tada, kai pirkėjui perduodama visa reikšminga rizika ir nuosavybės į prekes teikiama nauda (paprastai remiantis standartizuotomis pardavimo sąlygomis -INCOTERMS).

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, taikant faktinių palūkanų normos metodą.

B.17 Dividendų paskirstymas

Bendrovės akcininkams paskirstomi dividendai Bendrovės finansinėse ataskaitose pripažįstami įsipareigojimu tuo laikotarpiu, kuomet jie patvirtinami Bendrovės akcininkų.

B.18 Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai yra priskiriami finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolį), arba kitiems finansiniams įsipareigojimams. Bendrovė neturi finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolį).

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

Kiti finansiniai įsipareigojimai

Kitus finansinius įsipareigojimus sudaro prekybos ir kitos mokėtinos sumos, gautos paskolos. Šie finansiniai įsipareigojimai, pirminiu pripažinimo metu yra vertinami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas, o . vėlesniais laikotarpiais ra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant faktinių palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant faktinių palūkanų normos metodą.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami trumpalaikiams, nebent Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo padengimo terminą 12 mėnesių po finansinių ataskaitų sudarymo dienos. Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki balanso datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

B.19 Emisijos teisės

Bendrovė dalyvauja anglies dioksido viršutinės ribos ir prekybos schemoje (angl. „cap and trade scheme“). Bendrovei yra nustatytas tikslas sumažinti anglies dioksido emisijos į atmosferą kiekį iki nustatyto lygio (viršutinės ribos). Vyriausybė Bendrovei suteikia emisijos teises, kurių skaičius lygus viršutinei ribai. Teisės suteikiamos neatlygintinai. Bendrovė įvertina ir emisijos teises, ir vyriausybės subsidijas įsigijimo savikaina, lygia nuliui. Pajamos iš parduoto emisijos teisių perviršio pripažįstamos faktinio pardavimo dieną.

B.20 Subsidijos

Subsidijos pripažįstamos tuomet, kai pagrįstai užtikrinama, kad subsidija bus gauta ir Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų. Subsidijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto pirkimu, yra pripažįstamos ilgalaikiais įsipareigojimais ir apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

B.21 Pinigų srautų ataskaita

Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslais palūkanų pajamos, gautos už indėlius banke ir einamosios sąskaitos likučius, laikomos finansinės veiklos pajamomis, o palūkanos, gautos už suteiktas paskolas – investicinės veiklos pajamomis.

C. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

C.1 Finansinės rizikos veiksniai

Vykdydama veiklą, Bendrovė susiduria su įvairia finansine rizika; rinkos rizika (įskaitant valiutų kursų svyravimo riziką, pinigų srautų ir tikrosios vertės palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Bendra Bendrovės rizikos valdymo programa siekiama sumažinti galimą neigiamą rizikos veiksnių poveikį Bendrovės veiklos rezultatams.

Už rizikos valdymą yra atsakinga Bendrovės vadovybė. Vadovybė nustato, įvertina ir vykdo atitinkamus veiksmus, siekdama sumažinti finansinę riziką.

(a) Rinkos rizika

(i) Valiutų kursų svyravimo rizika

Bendrovė vykdo veiklą tarptautiniu mastu, todėl jai yra iškilusi valiutų kursų svyravimo rizika, susijusi su įvairiomis valiutomis, pirmiausia su JAV doleriu. Valiutų kursų svyravimo rizika iškyla dėl ateities komercinių sandorių ir pripažinto turto ir įsipareigojimų. Bendrovės valiutų kursų svyravimo rizikos valdymas pagrįstas numatomų pinigų srautų pagrindinėmis valiutomis derinimu. Kadangi beveik visi Bendrovės vykdomi produkcijos pardavimo ir žaliavų pirkimo sandoriai yra vykdomi JAV doleriais, JAV dolerio valiutos kurso svyravimai neturi poveikio Bendrovės pinigų srautams. Tačiau šie svyravimai atsispindi finansinio turto ir įsipareigojimų, kurie yra išreikšti užsienio valiutomis, o vėliau perskaičiuojami į funkcinę valiutą eurą (EUR), balansinėje vertėje.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai JAV doleriais:

	2018	2017
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (14 pastaba)	223	1 051
Suteiktos paskolos ir sukauptos palūkanos	0	0
Gautinos sumos (13 pastaba)	23 230	22 021
Mokėtinos sumos (17 pastaba)	(13 557)	(31 248)
Atvira pozicija	9 896	(8 176)

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

JAV dolerio kursas (USD/1EUR)	gruodžio 31 d.	Vidutinis metų kursas
2017	1,1993	1,1297
2018	1,1450	1,1810

Reikšmingų sandorių kitomis užsienio valiutomis Bendrovė neturi.

(ii) Pinigų srautų ir tikrosios vertės palūkanų normos rizika

Bendrovės pajamos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo rinkos palūkanų normų pokyčių. Bendrovė turi įsipareigojimų, už kuriuos reikia mokėti palūkanas. Bendrovės mokamos palūkanos yra fiksuotos dėl to bendrovė neturi pinigų srautų rizikos, bet turi tikrosios vertės riziką.

Pagrindinis palūkanas uždirbantis finansinis turtas, kurį turi Bendrovė, apima:

Trumpalaikius indėlius banke bei akredityvus, kuriuos galima konvertuoti į nustatytą pinigų sumą ir kurių tikrosios vertės pokyčio rizika nėra reikšminga. Šie indėliai laikomi bankuose iki trijų mėnesių pinigų srautų valdymo tikslais ir yra priskiriami pinigų ekvivalentams (išsamesnė informacija pateikta 14 pastaboje).

C.1 Finansinės rizikos veiksniai (tęsinys)

(b) Kredito rizika

Už kredito rizikos valdymą yra atsakinga Bendrovės vadovybė. Kredito rizika kyla dėl pinigų ir pinigų ekvivalentų bei trumpalaikių indėlių bankuose, o taip pat dėl prekybos gautinų sumų iš pirkėjų ir suteiktų paskolų susijusioms šalims. Bendrovė renkasi tik gerai žinomus ir nepriklausomų ekspertų įvertintus Lietuvos bankus.

Bendrovė didžiąją dalį savo produktų parduoda didmenine prekyba užsiimantiems klientams ir vadovaujasi vidaus taisyklėmis, užtikrinančiomis, kad jos produkcija būtų parduodama tik tiems klientams, kurie turi tinkamą kredito istoriją. Bendrovė visada įvertina kliento kredito kokybę, atsižvelgdama į jo finansinę būklę, ankstesnių laikotarpių patirtį ir kitus veiksnius. Pardavimai nesusijusioms šalims dažniausiai yra atliekami tik tada, kai pirkėjas iš anksto sumoka visą pinigų sumą. Kreditas suteikiamas tik keletui klientų, kuriuos Bendrovė labai gerai žino ir kurių kredito istorija yra nepriekaištinga. Kalbant apie pardavimus susijusioms šalims, didžioji dalis produktų parduodami įmonei „EuroChem Trading GmbH”, „EuroChem Agro GmbH “ kurios vykdo didmeninę prekybą Bendrovės produktais ne Europos Sąjungos šalyse. Reikšmingų pardavimų kitoms susijusioms šalims Bendrovė neturi. Teikiant paskolas susijusioms EuroChem grupės įmonėms papildomos kredito rizikos vertinimo procedūros neatliekamos.

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė nepatyrė reikšmingų sunkumų surinkdama gautinas sumas iš pirkėjų arba atsiimdama pinigus iš bankų (išskyrus pateiktas 13 pastaboje). Bendrovės Vadovybės nuomone, numatomoje ateityje neturėtų atsirasti reikšmingų nuostolių dėl šių šalių įsipareigojimų nevykdymo, taip pat nesitikima jokių reikšmingų sunkumų susigrąžinant paskolas iš susijusių šalių.

Didžiausia kredito rizika, patiriama finansinių ataskaitų parengimo dieną, yra kiekvienos 12 pastaboje nurodytos finansinio turto grupės apskaitinė vertė.

(c) Likvidumo rizika

Bendrovei iškilusi likvidumo rizika dėl gautinų ir mokėtinų sumų terminų nesutapimo. Valdant Bendrovės likvidumo riziką didžiausias dėmesys skiriamas pinigų srautų, susijusių su trumpalaikėmis gautinomis, mokėtinomis sumomis ir kapitalinėmis investicijomis, derinimui bei pakankamo kiekio likvidžių lėšų, kurių užtektų atlikti einamuosius mokėjimus pagal grafiką, užtikrinimui.

Vadovybė kontroliuoja besikeičiančias Bendrovės likvidumo rezervo prognozes, atsižvelgdama į numatomus pinigų srautus. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršija trumpalaikį turtą 20 407 tūkst. EUR, (2017: 58 761 tūkst. EUR). Remiantis naujausiais pinigų srautų vertinimais, Bendrovė artimiausioje ateityje neturėtų patirti jokių rimtų su likvidumu susijusių problemų, esant poreikiui, susijusių šalių trumpalaikes paskolas numatoma pratęsti.

Bendrovė neturi kitų finansinių įsipareigojimų, išskyrus paskolas, prekybos ir kitas mokėtinas sumas. Visų finansinės padėties ataskaitoje apskaitytų prekybos ir kitų mokėtinų sumų mokėjimo terminas yra mažiau nei 12 mėnesių ir jų tikroji vertė iš esmės atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo poveikis būtų nereikšmingas. Bendrovės gautų paskolų palūkanų norma yra su fiksuota. Kadangi paskolų trukmė yra vieneri metai ir ekonominėje aplinkoje neįvyko reikšmingų pokyčių, Bendrovės nuomone paskolų tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo balansinės.

C.2 Kapitalo rizikos valdymas

Vykdydama kapitalo valdymą Bendrovės vadovybė siekia užtikrinti savo veiklos tęstinumą, kad galėtų suteikti naudos savo akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims.

Bendrovės kapitalą sudaro nuosavas kapitalas atėmus pinigus ir pinigų ekvivalentus.

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

	2018	2017
Nuosavas kapitalas	81 871	81 871
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	(289)	(1 546)
Atėmus pinigus ir pinigų ekvivalentus	81 582	80 325

Norėdama palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakoreguoti akcininkams išmokamų dividendų sumą, gražinti kapitalą akcininkams ar imtis kitokių reikiamų veiksmų.

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 40 tūkst. eurų, o nuosavas kapitalas – ne mažesnis kaip 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė vykdė šiuos reikalavimus.

C.3 Tikrosios vertės vertinimas

Laikoma, kad prekybos gautinų sumų nominali vertė, atėmus vertės sumažėjimą, gautų paskolų ir mokėtinų sumų nominali vertė atitinka jų tikrąsias vertes. Atskleidimo finansinėse ataskaitose tikslams suteiktos paskolos, apskaitomos amortizuotos savikainos metodu, bei finansinių įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma diskontuojant būsimus sutartinius pinigų srautus taikant dabartinę rinkos palūkanų normą, kurią Bendrovė taikytų panašioms finansinėms priemonėms.

D. SVARBŪS APSKAITINIAI VERTINIMAI IR SPRENDIMAI

Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Tikėtini finansinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė atlieka į ateitį orientuotą tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su jos skolos priemonėmis, vertinamos amortizuota savikaina, vertinimą nepaisant to, ar egzistuoja vertės sumažėjimo požymių. Šiam apskaičiavimui atlikti reikia priimti svarbius sprendimus. Bendrovės tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuoti atsižvelgiant į praeities mokėjimų nevykdymo ir uždelsimo istoriją, prognozuojamą situaciją rinkoje. Dabartiniai Bendrovės vertinimai galėtų žymiai pasikeisti, pasikeitus situacijai rinkoje ir bendrai situacijai visoje ekonomikoje (12 ir 13 pastabos).

Atsargų vertės sumažėjimo nuostolis

Pagamintos produkcijos nukainojimas iki gryniosios galimo realizavimo vertės atliekamas remiantis vadovybės įvertinimu dėl tikėtinų pagamintos produkcijos pardavimo kainų po finansinių metų pabaigos. Jeigu pagamintos produkcijos pasigaminimo savikaina viršija tikėtinas jos pardavimo kainas, pripažįstamas vertės sumažėjimo nuostolis. Šis įvertinimas atliekamas kiekvienai reikšmingai pagamintos produkcijos pozicijai finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną. Bendrovės vadovybė tikėtinas produkcijos pardavimo kainas po metų pabaigos nustatė remdamasi prieinama rinkos informacija ir / arba esamais susitarimais su produkcijos pirkėjais.

Žaliavos ir kitos medžiagos, laikomos produkcijai gaminti, nėra nukainojamos žemiau negu jų savikaina, jeigu produkcija, kurią gaminant jos naudojamos, tikimasi parduoti už savikainą ar didesnę kainą. Tuo atveju, kai žaliavų kainų kritimas parodo, kad iš jų pagamintos produkcijos savikaina viršys grynąją galimo realizavimo vertę, žaliavos nukainojamos iki jų gryniosios galimo realizavimo vertės. Tokiomis aplinkybėmis tiksliausiai žaliavų ir medžiagų gryniosios galimo realizavimo vertės matu laikoma vertė, už kurią būtų galima įsigyti tokias pačias žaliavas.

Dabartiniai vadovybės vertinimai dėl atsargų gryniosios galimo realizavimo vertės galėtų pasikeisti, pasikeitus Bendrovės gaminamos produkcijos paklausai bei esant kitiems nenumatytiems pokyčiams rinkoje (11 pastaba).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

1. PAJAMOS PAGAL SUTARTIS SU KLIENTAIS

Pardavimų pagal kategorijas analizė:

	2018	2017
Diamonio fosfato pardavimai	254 453	236 096
Monokalčio fosfato pardavimai	75 428	57 545
Aliuminio fluorido pardavimai	15 396	9 979
Monoamonio fosfato pardavimai	16 573	4 429
Viso produkcijos pardavimai	361 850	308 049
Prekių pardavimai	912	231
Elektros, šilumos energijos ir kiti pardavimai	3 692	3 709
	366 454	311 989

Prekių pardavimai pripažįstami tam tikru momentu, perdavus prekės kontrolę, elektros ir šilumos pardavimai pripažįstami per laikotarpį.

2. PARDAVIMO IR PASKIRSTYMO SĄNAUDOS

	2018	2017
Transportavimo sąnaudos	3 952	3 862
Krovos ir ekspedicijos sąnaudos	4 220	3 899
Išmokos darbuotojams ir socialinis draudimas	1 616	1 702
Nusidėvėjimas ir amortizacija	370	372
Kitos pardavimo ir paskirstymo sąnaudos	220	374
	10 378	10 209

3. ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS

	2018	2017
Išmokos darbuotojams	2 097	2 226
Socialinis draudimas	640	642
Nusidėvėjimas ir amortizacija	366	396
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	687	742
Suteikta parama	141	127
Konsultacijų sąnaudos	907	1 038
Kitos administracinės sąnaudos	701	781
	5 539	5 953

4. SĄNAUDOS PAGAL JŲ POBŪDĮ

	2018	2017
Sunaudotos žaliavos ir medžiagos	253 313	246 806
Išmokos darbuotojams ir socialinis draudimas	28 795	27 788
Pagamintos produkcijos, pusgaminių ir nebaigtos gamybos pasikeitimas	1 911	(4 810)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	13 902	13 020
Transportavimo paslaugos	8 173	7 762
Energija ir kuras	5 787	4 903
Remontas ir eksploatacija	1 210	959
Kitos sąnaudos	352	355
Darbu saugos sąnaudos	24	17
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	687	745
Komandiruotės, dienpinigiai, vizos	88	136
Socialinio pobūdžio bei kvalifikacijos sąnaudos	237	228
Apsaugos paslaugos	345	317
Parama	141	127
Ofiso išlaikymo sąnaudos	110	84
Rinkodara ir reprezentacija	165	162
Telekomunikacijos ir IT priežiūros sąnaudos	90	92
Transporto ir turto draudimai	133	198
Konsultacinės paslaugos	630	1 047
Atostogų rezervo ir premijų rezervo sukaupimų sąnaudos	296	420
	316 389	300 356

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

Išmokų darbuotojams ir socialinio draudimo sąnaudas sudaro: 22 141 tūkst. EUR atlyginimai (2017 m – 21 194 tūkst. EUR), 7 006 tūkst. EUR socialinio draudimo įmokos (2017 m – 6 688 tūkst. EUR) ir 580 tūkst. EUR kitos išmokos darbuotojų naudai (2017 – 548 tūkst. EUR), kapitalizuotos sąnaudos- 932 tūkst. EUR (2017 m – 642 tūkst. EUR)

5. GRYNASIS OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA PELNAS (NUOSTOLIAI)

2017 -2018 metais valiutų keitimo kursų svyravimai buvo stabilūs, todėl didelės įtakos veiklos pelnui neturėjo.

6. KITOS GRYNOSIOS PAJAMOS

	2018	2017
Palūkanų pajamos, premijos už Emisijos teises	530	330
Apyvartinių taršos leidimų gryniosios pajamos	5 591	-
Pelnas/Nuostolis iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	(70)	50
Atsargų pardavimo, nurašymo sąnaudos	(502)	-
Subsidijų pajamos	247	326
Kitos pardavimų pajamos	256	187
	6 052	893

7. PELNO MOKESTIS

	2018	2017
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	(4 494)	(539)
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	(253)	-
Atidėtas pelno mokestis	(2 702)	78
	(7 449)	(461)

Pelno mokestis, taikomas Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri susidarytų taikant bazinį pelno mokesčio tarifą:

	2018	2017
Pelnas/(nuostolis) prieš apmokestinimą	54 919	8 166
Mokestis taikant 15 proc. tarifą	(8 238)	(1 225)
Neapmokestinamųjų pajamų ir suteiktos paramos įtaka	30	27
Apmokestinamojo pelno nemažinančių sąnaudų įtaka	(131)	(78)
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	(252)	5
Pelno mokesčio lengvata investiciniams projektams (PMĮ 46.1str.)	1 142	544
Praėjusių laikotarpių atidėto pelno mokesčio turto realizavimas	-	78
Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sumos (PMĮ 18 ir 19 strp.)	-	188
Pelno mokestis	(7 449)	(461)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo pasikeitimas per laikotarpį:

Atidėtas pelno mokestis

	Atsargų vertės sumažėjimas	Atidėjiniai	Invest. projektų lengvata	I.T. amortizaciniai laikotarpių skirtumai	VISO
2017 m. sausio 1 d.	-	41	1 983	(290)	1 734
Pripažinta bendrųjų pajamų ataskaitoje	9	9	248	(188)	78
2017 m. gruodžio 31 d.	9	50	2 231	(478)	1 812
Pripažinta bendrųjų pajamų ataskaitoje	(9)	5	(2 231)	(468)	(2 702)
2018 m. gruodžio 31 d.	-	55	-	(946)	(891)

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

1. Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas, susidaręs dėl skirtingų ilgalaikio turto amortizacinių laikotarpių finansinėje ir mokesstinėje apskaitoje. 2015 - 2018 metais priskaitytas atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas: 2012-2014 metai: 325 tūkst. EUR, 2015 metai-37 tūkst. EUR, 2017 metai- 245 tūkst. EUR, 2018 metai- 512 tūkst. EUR). 2016 metais įsipareigojimas padengtas 72 tūkst. EUR, 2017 metais - 57 tūkst. EUR., 2018 metais - 44 tūkst. EUR.
2. 2016 metais sukauptas atidėto pelno mokesčio turtas investicijų lengvatai (PMĮ 46.1strp.) -1 983 tūkst. EUR , kuris 2017 metais padengta 544 tūkst. EUR. taip pat papildomai sukaupta 2017 metais-787 tūkst. EUR atidėto pelno mokesčio turtas investicijų lengvatai. 2018 metais atidėto pelno mokesčio turtas investicijų lengvatai (PMĮ 46.1strp.) visas realizuotas.

8. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

	Žemė	Pastatai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės ir įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	iš viso
2017 m. sausio 1 d							
Įsigijimo savikaina	710	70 186	186 699	10 161	5 332	21 686	294 774
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(37 668)	(119 716)	(5 847)	(3 653)	-	(166 884)
Likutinė vertė	710	32 518	66 983	4 314	1 679	21 686	127 890
2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai							
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	710	32 518	66 983	4 314	1 679	21 686	127 890
Įsigijimai	-	-	3 349	114	498	18 402	22 363
Perleidimai ir nurašymai (įsig. savikaina)	-	(198)	(1 259)	(67)	(188)	-	(1 712)
Perleidimai ir nurašymai (sukauptas nusidėvėjimas)	-	198	1 259	67	188	-	1 712
Perklasifikavimai	-	4 464	27 725	29	255	(32 473)	-
Nusidėvėjimas	-	(1 907)	(9 843)	(622)	(562)	-	(12 934)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	710	35 075	88 214	3 835	1 870	7 615	137 319
2017 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina	710	74 452	216 514	10 237	5 897	7 615	315 425
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(39 377)	(128 300)	(6 402)	(4 027)	-	(178 106)
Likutinė vertė	710	35 075	88 214	3 835	1 870	7 615	137 319
2018 m gruodžio 31 d. pasibaigę metai							
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	710	35 075	88 214	3 835	1 870	7 615	137 319
Įsigijimai	-	-	3 298	566	542	21 763	26 169
Perleidimai ir nurašymai (įsig. savikaina)	-	(19)	(1 634)	(2)	(225)	-	(1 880)
Perleidimai ir nurašymai (sukauptas nusidėvėjimas)	-	19	1 623	2	225	-	1 869
Perklasifikavimai	-	6 144	14 998	120	414	(21 676)	-
Nusidėvėjimas	-	(1 971)	(10 716)	(620)	(559)	-	(13 866)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	710	39 248	95 783	3 901	2 267	7 702	149 611
2018 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina	710	80 577	233 176	10 921	6 628	7 702	339 714
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(41 329)	(137 393)	(7 020)	(4 361)	-	(190 103)
Likutinė vertė	710	39 248	95 783	3 901	2 267	7 702	149 611

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

Žemę Bendrovė nuomojasi 99 metų laikotarpiui iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagal nuomos sutartį, sudarytą 1997 metais. Nuomos mokėjimai už žemę 2018 metais sudarė 78 tūkst. EUR (2017 m – 78 tūkst. EUR), pripažinti bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip administracinės sąnaudos.

2017 m. rugsėjo mėn. pabaigtas investicinis projektas “Kristalinio MAP 12-60 Cecho statyba”. Investicinio projekto vertė 23.137 tūkst. EUR. Pradėtas gaminti naujas produktas kristalinis MAP 12-60. 2018 metais pabaigtas investicinis projektas “Karbamido fosfato UP 17:44 cecho statyba”. Investicinio projekto vertė 14.861 tūkst. EUR. Pradėtas gaminti naujas produktas karbamido fosfatas UP 17:44

Be to, Bendrovė nuomojo tam tikrą savo ilgalaikį materialųjį turtą, kurio likutinė vertė sudarė 230 tūkst. EUR (2017 m. – 176 tūkst. EUR). Metinės pajamos, uždirbtos iš šio turto nuomos, sudarė 38 tūkst. EUR (2017 m – 37 tūkst. EUR), o patirtos nusidėvėjimo sąnaudos buvo 12 tūkst. EUR (2017 m – 10 tūkst. EUR). Kapitalizuotas nusidėvėjimas investiciniams projektams sudarė 2018 m – 53 tūkst. EUR (2017 m – 38 tūkst. EUR). Kapitalizuotos palūkanų sąnaudos prie IMT vertės sudarė 2018 m.-209 tūkst. EUR (2017 m- 110 tūkst. EUR)

9. NEMATERIALUSIS TURTAS

	Programinė įranga
2017 m. sausio 01 d	
Įsigijimo savikaina	1 678
Sukaupta amortizacija	(1 305)
Likutinė vertė	<u>373</u>
2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	373
Įsigijimai	109
Perleidimai ir nurašymai (įsigijimo savikaina)	(77)
Perleidimai ir nurašymai (sukauptas nusidėvėjimas)	77
Amortizacijos sąnaudos	(123)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>359</u>
2017 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	1 710
Sukaupta amortizacija	(1 351)
Likutinė vertė	<u>359</u>
2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	359
Įsigijimai	40
Perleidimai ir nurašymai (įsigijimo savikaina)	(232)
Perleidimai ir nurašymai (sukauptas nusidėvėjimas)	232
Amortizacijos sąnaudos	(89)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>310</u>
2018 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	1 518
Sukaupta amortizacija	(1 208)
Likutinė vertė	<u>310</u>

10. IŠANKSTINIAI APMOKĖJIMAI

Ilgalaikių gautinų sumų likutis apima 2 162 tūkst. EUR (2017 m. – 2 834 tūkst. EUR) išankstinių apmokėjimų už ilgalaikį turtą bei nebaigtą statybą.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

11. ATSARGOS

	Pagaminta produkcija	Žaliavos ir medžiagos	Nebaigta gamyba ir pusgaminiai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	18 825	33 161	1 977	53 963
Nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	(62)	-	-	(62)
Grynoji galimo realizavimo vertė	18 763	33 161	1 977	53 901
2018 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	15 871	41 062	2 959	59 892
Nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	-	-	-	-
Grynoji galimo realizavimo vertė	15 871	41 062	2 959	59 892

2018 m. gruodžio 31 d.. nukainavimo nebuvo. 2017 m gruodžio 31 d. buvo nukainotas Monoamonio fosfatas-62 tūkst. EUR.

12. FINANSINĖS PRIEMONĖS

(a) Finansinės priemonės pagal kategorijas

Finansinių priemonių apskaitos principai buvo taikomi šiems straipsniams:

	Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina
2018 m. gruodžio 31 d.	
Finansinės padėties ataskaitoje nurodytas turtas	
Prekybos ir kitos gautinos sumos	44 291
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	289
Iš viso	44 580
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina	
Finansinės padėties ataskaitoje nurodyti įsipareigojimai	
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	27 114
Gautos trumpalaikės paskolos	90 145
Iš viso	117 259
Paskolos ir gautinos sumos	
2017 m. gruodžio 31 d.	
Finansinės padėties ataskaitoje nurodytas turtas	
Prekybos ir kitos gautinos sumos	32 869
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1 546
Iš viso	34 414
Kiti finansiniai įsipareigojimai	
Finansinės padėties ataskaitoje nurodyti įsipareigojimai	
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	38 825
Gautos trumpalaikės paskolos	106 185
Iš viso	145 010

Į šiose lentelėse nurodytas gautinas sumas nėra įtraukti išankstiniai apmokėjimai, gautini mokesčiai bei jų permokos ir kitas nefinansinis turtas, o į mokėtinas sumas nėra įtraukti mokėtini mokesčiai ir kiti nefinansiniai įsipareigojimai.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės piniginių lėšų bankų sąskaitose ir trumpalaikių banko indėlių vertė buvo 289 tūkst. EUR (2017 m. 1 546 tūkst. EUR). 2018 m. gruodžio 31 d. likučiai buvo laikomi Lietuvos bankuose, kurių ilgalaikio skolinimosi reitingas, suteiktas tarptautinės reitingų agentūros „FitchRatings”, buvo ne mažesnis nei A arba Lietuvos bankuose, kurių nevertino tarptautinės reitingų agentūros, tačiau kurių patronuojančios bendrovės turi ne mažesnę nei A ilgalaikio skolinimosi reitingą. Nors tikėtini kredito nuostoliai turi būti nustatomi pinigams ir jų ekvivalentams, apskaičiuotas vertės sumažėjimas buvo nereikšmingas.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovė pritaikė supaprastintą tikėtinų kredito nuostolių nustatymo metodą, kuriuo apskaičiuojami visi galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai prekybos gautinoms sumoms. Prekybos gautinų sumų neatgautinumo analizė atliekama už pastaruosius 3 metus, siekiant nustatyti įsipareigojimų nevykdymo rodiklį. Per pastaruosius 3 metus visų šalių visi įsipareigojimai buvo įvykdyti ir bendrovė nesitiki ekonominių sąlygų pablogėjimo, todėl tikėtinų nuostolių koeficientai lygūs 0%.

2018 m. sausio 1 d. ir gruodžio 31 d. Bendrovė taikė tokius nuostolių koeficientus prekybos gautinoms sumoms:

2018 m. gruodžio 31 d.	Dar nepradelstos	Iki 3 mėnesių	Viso
Tikėtinų nuostolių koeficientas	0%	0%	0%
Gautinos sumos iš susijusių šalių prieš vertės sumažėjimą	42 808	-	42 808
Gautinos sumos iš nesusijusių šalių prieš vertės sumažėjimą	1 456	27	1 483
Vertės sumažėjimas	-	-	-

2018 m. sausio 1 d.	Dar nepradelstos	Iki 3 mėnesių	Viso
Tikėtinų nuostolių koeficientas	0%	0%	0%
Gautinos sumos iš susijusių šalių prieš vertės sumažėjimą	31 105	-	31 105
Gautinos sumos iš nesusijusių šalių prieš vertės sumažėjimą	1 767	7	1 774
Vertės sumažėjimas	-	-	-

Prekybos gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra nuo 5 iki 60 dienų.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nepradelstos prekybos gautinos sumos sudarė 44 264 tūkst. EUR (2017 m. – 32 862 tūkst. EUR). Jas galima išskirti į šias grupes:

	2018	2017
Nepradelstos prekybos gautinos sumos		
Gautinos sumos iš susijusios šalies „EuroChem Trading GmbH“	2 123	2 715
Gautinos sumos iš susijusios šalies „EuroChem Belorechenskie MU“	120	-
Gautinos sumos iš susijusios šalies „EuroChem Agro GmbH“	40 565	28 380
Gautinos sumos iš nesusijusių pirkėjų	1 456	1 767
	44 264	32 862

Daugiau informacijos apie sandorius su susijusiomis šalimis yra pateikta 13 ir 20 pastabose. „EuroChem Trading GmbH” jau keletą metų yra Bendrovės klientas, kuris visada įvykdydavo savo įsipareigojimus. 2017-2018 m. didelė dalis pardavimų buvo vykdomi per „EuroChem Agro GmbH”

Praėjusiais metais nebuvo persvarstyti gražinimo terminai jokiam finansiniam turtui, kuris priešingu atveju taptų pradestu arba nuvertėjusiu (išskyrus pateiktas 13 pastaboje).

13. PREKYBOS IR KITOS GAUTINOS SUMOS

	2018	2017
Prekybos gautinos sumos bendraja verte	44 291	32 869
Gautinas PVM	-	43
Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams	4 081	4 875
Išankstinių apmokėjimų tiekėjams atidėjimas	-	-
Kitos gautinos sumos	677	332
	49 049	38 119

Informacija apie gautinas sumas iš susijusių šalių pateikta 20 pastaboje.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

2017 m. gruodžio 31 d. prekybos gautinos sumos, pradelstos mažiau nei šešis mėnesius, nėra laikomos nuvertėjusiomis. Lentelėje pateikiama šių prekybos gautinų sumų senėjimo analizė

Pradelstos, bet nuvertėjusios prekybos gautinos sumos	2017
Iki 3 mėnesių	7
Nuo 3 iki 6 mėnesių	7

2017 m. gruodžio 31 d. atidėjimų gautinoms sumoms nebuvo. Lentelėje žemiau pateikiama gautinų sumų senėjimo analizė.

Nuvertėjusios prekybos gautinos sumos, kurioms pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis	2017
Nuo 6 iki 12 mėnesių	-
Daugiau nei 12 mėnesių	-

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolio sukūrimas ir atstatymas parodytas bendrųjų pajamų ataskaitos administracinių sąnaudų straipsnyje. Sumos, kurioms pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis, paprastai yra nurašomos, jei nėra tikėtina atgauti nors dalį jų. Kitose prekybos ir kitų gautinų sumų grupėse nėra nuvertėjusio turto.

Prekybos gautinų sumų vertinimas pagal 9-ojo TFAS nuostatus nuo 2018 m. sausio 1 d. pateiktas 12 pastaboje.

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų tiekėjams likutis, išreikštas JAV doleriais, 2018 m. gruodžio 31 d. balansinė vertė sudarė 20 292 tūkst. EUR (23 230 tūkst. USD) (2017 m. – 18 362 tūkst. EUR (22 021 tūkst. USD)). Kitos gautinos sumos išreikštos eurais.

14. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	2018	2017
Pinigai banke	289	1 546
	289	1 546

Bendrovės pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis, išreikštas JAV doleriais, 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 195 tūkst. EUR (223 tūkst. USD) (2017 m. –876 tūkst. EUR (1 051 tūkst. USD)).

2013 m. birželio 11 d. pasirašyta kreditavimo sutartis 001/04821L/13 su „UniCredit“ banko skyriumi Maskvoje, pagal kurią suteiktas 25 000 tūkst. JAV dolerių kredito limitas, kurio paskirtis teikti akredityvus ir garantijas. 2016 m. vasario 16 d. sutartis pratęsta, sutarties numeris 001/0096L/16. Sutartis galioja iki 2019 m. vasario 16 d.

15. AKCINIS KAPITALAS

2017 ir 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinį akcinį kapitalą sudarė 21 020 564 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 2,90 EUR

Įstatymo numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus. Kasmetinis pervedimas į įstatymo numatytą rezervą sudaro 5 proc. grynojo rezultato ir yra privalomas tol, kol šis rezervas pasiekia 10 proc. akcinio kapitalo. Įstatymo numatytas rezervas negali būti skirtas dividendų mokėjimui, tačiau gali būti panaudotas būsimiems nuostoliams padengti.

2017-2018 m. Akcininkų susirinkimas nepriėmė sprendimo priskaičiuoti ir mokėti dividendus.

16. SUBSIDIJOS

Bendrovė yra gavusi 5 976 tūkst. Lt (1 731 tūkst. EUR) subsidiją iš ES struktūrinių fondų, skirtą projekto „Vietinių ir atsinaujinančių sieros rūgšties cecho energijos šaltinių naudojimas energijos gamybai” finansavimui (gauta 2007 m.) bei 238 tūkst. Lt (69 tūkst. EUR) subsidiją iš Aplinkos apsaugos investicijų fondo, skirtą iš dalies finansuoti nuotekų valymo įrenginio įsigijimą (gauta 2008 m.). 2010 m. gauta 13 712 tūkst. Lt (3 971 tūkst. EUR) subsidija iš ES struktūrinių fondų Pašarinių fosfatų cecho gamybos modernizavimui.

Subsidijos yra amortizuojamos per susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Per 2018 m. pajamomis buvo pripažinta 247 tūkst. EUR nuo visos gautos subsidijų sumos (2017 – 326 tūkst. EUR) susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudoms padengti.

17. PREKYBOS IR KITOS MOKĖTINOS SUMOS

	2018	2017
Prekybos mokėtinios sumos	27 114	38 825
Mokėtinas importo PVM, muitas	980	472
Kitos mokėtinios sumos ir sukauptos sąnaudos	6 450	6 321
Avansu gautos sumos	37	1
Kiti mokėtini mokesčiai	283	267
Socialinio draudimo įmokos	677	702
	35 541	46 588

Bendrovės prekybos ir kitų mokėtinų sumų likutis, išreikštas JAV doleriais, 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 11 836 tūkst. EUR (13 557 tūkst. USD) (2017 m. – 26 055 tūkst. EUR (31 248 tūkst. USD)).

18. Gautos trumpalaikės paskolos

- 2017.08.24 pagal sutartį #504-0119519 EuroChem Group AG gauta paskola 90.000 tūkst. EUR. Palūkanų norma 2,05 %. Priskaičiuota palūkanų per 2017 metus pagal šią sutartį 652 tūkst. EUR. Sumokėta-495 tūkst. EUR. 2018.08.22 padengta dalis paskolos- 16.000 tūkst. EUR. Paskola pratęsta iki 2019.08.21. Palūkanų norma 1,90 %. Priskaičiuota palūkanų per 2018 metus pagal šią sutartį 1 686 tūkst. EUR. Sumokėta-1 723 tūkst. EUR. 2018.12.31 trumpalaikis įsipareigojimas pagal šią paskolos sutartį sudarė 74.119 tūkst. EUR.(paskolos suma -74.000 tūkst. EUR, palūkanos-119 tūkst. EUR)
- 2017.08.24 pagal sutartį #504-0119522 EuroChem Group AG gauta tikslinė paskola 16.000 tūkst. EUR. Palūkanos 2,05% (kapitalizuojamos). Priskaičiuota palūkanų per 2017 metus pagal šią sutartį 116 tūkst. EUR. Sumokėta-88 tūkst. EUR palūkanų. Paskola pratęsta iki 2019.08.21. Palūkanų norma 1,90 %. Priskaičiuota palūkanų per 2018 metus pagal šią sutartį 319 tūkst. EUR. Sumokėta- 321 tūkst. EUR. 2018.12.31 trumpalaikis įsipareigojimas pagal šią paskolos sutartį sudarė 16 026 tūkst. EUR.(paskolos suma- 16.000 tūkst. EUR, palūkanos- 26 tūkst. EUR)

Informacija apie mokėtinas sumas susijusioms šalims pateikta 20 pastaboje.

19. PINIGŲ SRAUTAI IŠ ĮPRASTINĖS VEIKLOS

	2018	2017
Pelnas / (nuostolis) prieš apmokestinimą	54 919	8 166
Nusidėvėjimas ir amortizacija (9,10 pastabos)	13 954	13 057
Finansinės palūkanos	2 005	3 917
Grynasis (pelnas)/nuostolis iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	(26)	(10)
Valiutų kursų pasikeitimo (pelnas) /nuostolis	-	-
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:		
– prekybos ir kitos gautinos sumos	(10 301)	41 020
– prekybos ir kitos mokėtinios sumos	(11 005)	(2 356)
– subsidijos	(247)	(326)
– atsargos	(5 991)	(12 546)
P pinigų srautai iš įprastinės veiklos	43 308	50 922

9–31 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

Per 2017 ir 2018 metus neįvyko jokių reikšmingų nepiniginių sandorių.

Pinigų srautų ataskaitoje pajamas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo sudaro:

	2018	2017
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo (6 pastaba)	(70)	50
	(70)	50

20. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Bendrovę kontroliuoja pagrindinis akcininkas „EuroChem Group AG”, kuriam priklauso 100 proc. akcijų.

Kitos susijusios šalys yra „EuroChem“ grupės įmonės ir Bendrovės vadovybė.

Su susijusiomis šalimis įvyko šie sandoriai:

	<u>2018</u>		<u>2018</u>	
	Pardavimai	Pirkimai	Pardavimai	Pirkimai
	(visos operacijos)	(visos operacijos)	(be kompensuojamų)	(be kompensuojamų)
„EuroChem Trading GmbH“	32 600	3 414	31 084	-
„EuroChem Trading RUS LLC“	231	-	231	-
„EuroChem Belorechenskie MU“	954	-	954	-
„Harvester Shipmanagement Ltd“	-	10 625	-	10 625
„EuroChem Agro GmbH “	324 051	-	324 029	-
„EuroChem Northwest, JSC“	30	-	5	-
„EuroChem Group AG“	-	2 034	-	2 006
OAO „Kovdorsky GOK“	78	46 256	18	46 223
JSC „Murmansk Bulk Terminal“	-	43	-	43
OAO „NAK Azot“	654	870	-	458
UAB „EuroChem Logistics International“	-	16 685	-	16 680
DP „Agrocentr EuroChem Ukraina“	-	-	-	-
OJSC „Nevinomyssky Azot“	43	838	-	661
OOO „Fosforit“	27	-	27	-
OAO „Novomoskovskij Chlor“	-	300	-	282
OJSC MCC EuroChem	-	376	-	376
Agrocenter Ukraine LLC	672	-	672	-
Agrocenter EuroChem S.R.L.	56	-	56	-
„EuroChem Antwerpen NV “	-	12	-	-
	359 396	81 453	357 076	77 354

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

	<u>2017</u>		<u>2017</u>	
	Pardavimai	Pirkimai	Pardavimai	Pirkimai
	(visos operacijos)	(visos operacijos)	(be kompensuojamų)	(be kompensuojamų)
„EuroChem Trading GmbH“	25 429	1 808	25 429	1 089
„EuroChem Trading RUS LLC“	-	-	-	-
„EuroChem Belorechenskie MU	-	-	-	-
„Harvester Shipmanagement Ltd“	-	12 181	-	12 181
„EuroChem Agro GmbH “	277 852	-	277 847	-
„EuroChem Northwest, JSC	-	-	-	-
„EuroChem Group AG“	-	3 948	-	3 948
OAO „Kovdorsky GOK“	-	78 900	-	78 162
JSC „Murmansk Bulk Terminal“	-	899	-	899
OAO „NAK Azot“	-	6 748	-	4 208
UAB „EuroChem Logistics International“	-	17 732	-	17 753
DP „Agrocentr EuroChem Ukraina“	2 120	-	2 120	-
OJSC „Nevinomyssky Azot“	-	5 331	-	4 318
OOO „Fosforit“	-	-	29	-
OAO „Novomoskovskij Chlor“	-	220	-	196
OJSC MCC EuroChem	-	809	-	809
Agrocenter Ukraine LLC	379	-	379	-
Agrocenter EuroChem S.R.L.	-	-	-	-
„EuroChem Antwerpen NV “	-	-	-	-
	305 780	128 576	305 804	123 563

Lentelėje nurodytos susijusios šalys priklauso „Mineral and Chemical Company EuroChem“ (Rusija) grupei. Sandoriai tarp susijusių šalių sudaro žaliavų pirkimai („Eurochem-Karatau LLC”, „Kovdorskiy GOK“, OAO „NAK Azot“ OJSC „Nevinomyssky Azot”, OAO „Novomoskovskij Chlor“), transportavimo paslaugų pirkimas („Harvester Shipmanagement Ltd”, UAB „EuroChem Logistics International“, JSC „Murmansk Bulk Terminal“), produkcijos pardavimas („EuroChem Trading GmbH“ ir DP „Agrocentr EuroChem Ukraina“, „EuroChem Agro GmbH “ Agrocenter Ukraine LLC „OOO „Fosforit“), palūkanos už suteiktą paskolą („EuroChem Group AG“), konsultavimo paslaugos (OJSC MCC EuroChem)

Sandorių su susijusiomis šalimis likučiai metų pabaigoje:

	2018		2017	
	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
JSC „Murmansk Bulk Terminal“	-	-	-	146
„EuroChem Trading GmbH“	2 483	8	2 715	662
„EuroChem Agro GmbH “	40 579	-	28 382	-
OAO „Kovdorsky GOK“	-	10 478	4	17 100
OAO „NAK Azot“	135	151	-	111
OJSC „Nevinomyssky Azot“	-	-	-	24
„EuroChem Group AG“	-	90 145	-	106 185
UAB „EuroChem Logistics International “	-	828	-	923
Harvester Shipmanagement Ltd	-	890	-	794
OAO „Novomoskovskij Chlor“	-	18	-	12
OOO „Fosforit“	-	35	-	-
OJSC MCC EuroChem	-	25	-	74
Agrocenter Ukraine LLC	-	-	-	94
EuroChem Belorechenskie MU	120	-	-	-
	43 317	102 578	31 101	126 125

Gautinų sumų likučiai apima gautinas sumas už parduotą produkciją („EuroChem Trading GmbH“, „EuroChem Agro GmbH“, OOO „Fosforit“, DP „Agrocentr EuroChem Ukraina“ Agrocenter Ukraine LLC). Mokėtinų sumų likučiai apima mokėtinas sumas už nupirkta žaliavas (OAO „Kovdorskiy GOK“, OAO „NAK Azot“ OJSC „Nevinomyssky Azot“, OAO „Novomoskovskij Chlor“) bei pirktas pervežimų paslaugas (UAB „EuroChem Logistics International“, „Harvester Shipmanagement Ltd“, JSC „Murmansk Bulk Terminal“) konsultavimo paslaugas (OJSC MCC EuroChem), gautas trumpalaikes paskolas „EuroChem Group AG“. Informacija apie gautas paskolas „EuroChem Group AG“ pateikta 18 pastaboje.

Pagrindinių vadovų darbo užmokestis

Vadovaujantis Bendrovės vadovybės darbo reglamentu, pagrindiniais vadovais laikomi aukščiausio lygio vadovai. 2017 m. Bendrovė apskaitė 1 357 tūkst. EUR išmokų pagrindiniams vadovams (2017 m. – 1 508 tūkst. EUR), kurias sudarė 586 tūkst. EUR atlyginimas (2017 m. – 680 tūkst. EUR), 448 tūkst. EUR premijos (2017 m. – 460 tūkst. EUR) ir 323 tūkst. EUR socialinio draudimo įmokos (2017 m. – 368 tūkst. EUR).

Mokėtinų sumų 2017 bei 2018 m. gruodžio 31 d. vadovybei nebuvo.
Aukščiausio lygio vadovų skaičius 2017 ir 2018 metais buvo 6.

21. NEAPIBRĖŽTIEJI IR NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Bendrovės gamybos proceso metu susidaro gipso atliekos. Pagal Aplinkos ministro įsakymą, Bendrovė parengė Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo atveju planą, tuo atveju, jeigu Bendrovė nutrauktų savo veiklą, bei įvertino tokiu atveju planuojamas atliekų sutvarkymo išlaidas. Gipso atliekos laikomos specialioje tam skirtoje vietoje. 2013 m. užbaigtas investicinis projektas „FRC Fosfogipso laukų išplėtimas“. Išplėtos fosfogipso saugojimo aikštelės. Projekto vertė sudarė 8 607 tūkst. Lt (2 493 tūkst. EUR). Po išplėtimo, 2015.11.06 padidinta garantija iki 998.500 EUR. Garantijos terminas iki 2017.01.02.

Nuo 2016.04.01 pasikeitė teisės aktai dėl atliekų naudojimo ir šalinimo veiklos. Po pasikeitimo, banko garantija suteikiama tik pavojingų atliekų tvarkymui. Bendrovės didžiąją dalį atliekų sudaro fosfogipsas. Ši atlieka priskirta nepavojingų atliekų grupei, todėl sumažėjo SEB banko garantijos suma nuo 998 tūkst. EUR 2015.12.31 iki 70 tūkst. EUR 2016.12.31 m. 2018.12.21 pakeistos SEB garantijos sąlygos: suma padidėjo iki 194 tūkst. EUR, terminas pratęstas iki 2019.12.31.

Bendrovės ekonominių išteklių panaudojimas atliekų tvarkymui pagal aukščiau aprašytą planą yra Bendrovės visiškai kontroliuojamas ir nėra tikėtinas todėl, kad jis įvyktų tiksliai Bendrovei nutraukus savo veiklą. Bendrovės vadovybė bei akcininkai neplanuoja likviduoti Bendrovės arba nutraukti gamybos ir prekybos numatomoje ateityje bei nenumato tokios situacijos, kad tai padaryti būtų neišvengiama. Remiantis tuo, finansinėse ataskaitose nėra suformuotas atidėjimas planuojamoms atliekų tvarkymo išlaidoms padengti.

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai, susiję su ilgalaikiu materialiuoju turtu, dėl kurių balanso parengimo dienai buvo pasirašytos sutartys, tačiau kurie nebuvo pripažinti finansinėse ataskaitose 2018 m. gruodžio 31 d. - 3.073 tūkst. EUR 2017 m. gruodžio 31 d. – 5.788 tūkst. EUR.

Neapibrėžtieji mokesčiai įsipareigojimai

2018 metų kovo 05 dieną Valstybinė mokesčių inspekcija pradėjo mokesčių tyrimą. Tyrimo dalykas – pridėtinės vertės mokesčio ir pelno mokesčio apskaičiavimas, deklaravimas ir sumokėjimas už 2013-2015 metus, siekiant nustatyti ir pašalinti trūkumus. Tyrimas pasibaigė 2018.11.05. Jo metu nustatyti trūkumai, prieštaravimai pašalinti. Bendrovės vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Emisijos teisės

Bendrovė dalyvauja anglies dioksido viršutinės ribos ir prekybos schemoje (angl. *cap and trade scheme*). Vyriausybė Bendrovei suteikia emisijos teises, kurių skaičius lygus viršutinei ribai. Emisijos teisės suteikiamos nemokamai.

	2018	2017
Sukauptos emisijos teisės, perkeliamos iš praėjusių laikotarpių (tonomis)	795 097	633 760
Ataskaitiniams metams suteiktos emisijos teisės (tonomis)	157 199	161 642
Faktinės emisijos per metus (tonomis)	(833)	(305)
Emisijos teisės, parduotos ar perduotos trečiosioms šalims per metus (tonomis)	(780 000)	-
Suteiktos emisijos teisės, kurių galiojimo laikas pasibaigė (tonomis)	-	-
Emisijos teisės, nupirktos iš trečiųjų šalių per metus (tonomis)	250	-
Likusios nepanaudotos ir neparduotos emisijos teisės už praėjusius metus, kurios gali būti perkeliamos į kitus metus (tonomis)	171 713	795 097
Nepanaudotų ir neparduotų emisijos teisių rinkos vertė finansinės padėties ataskaitos parengimo dieną (tūkst. EUR)	4 238	6 401
Pajamos, gautos per metus už parduotas emisijos teises (tūkst. EUR)	5 875	-

2013-2020 m. periodui Bendrovei suteikta 1 312 198 apyvartinių taršos leidimų: 2013 m. suteikta emisija sudarė 179 954 tonos, 2014 m.-175 295, 2015 m.-170 688, 2016 m.-166 138, 2017-161 642, 2018- 157 199 ir taip mažėjančia tvarka iki 2020 m. Nepanaudotos ir neparduotos emisijos teisės metų pabaigoje gali būti perkeliamos į kitus metus iki 2020 m. pabaigos, kada jų galiojimo laikas pasibaigs.

22. POBALANSINIAI ĮVYKIAI

Reikšmingų pobalansinių įvykių neįvyko.

Metinis pranešimas

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas

Metinis pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. Metiniame pranešime visi skaičiai nurodyti 2018 m. gruodžio 31 d., jeigu neaparta kitaip. Šiame pranešime AB „Lifosa“ toliau gali būti vadinama Įmone ar Bendrove.

2. Bendrovė ir jos kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	Akcinė bendrovė „Lifosa“
Teisinė forma	Juridinis asmuo, akcinė bendrovė
Įstatinis kapitalas	60 959 635,60 EUR
Įregistravimo data ir vieta	1996 m. spalio 30 d. Juridinių asmenų registre
Įregistravimo pažymėjimo Nr.	025806
Įmonės kodas	161110455
Įmonės PVM kodas	611104515
Buveinės adresas	Juodkiškio g. 50, LT-57502 Kėdainiai
Telefonas	(8~347) 66 483
Faksas	(8~347) 66 166
Elektroninis paštas	info@lifosa.com
Interneto svetainės adresas	www.lifosa.com

Bendrovė neturi filialų ir atstovybių.

3. Bendrovės pagrindinės veiklos pobūdis

Bendrovės pagrindinė veikla – azoto-fosforo trąšų (diamonio fosfato, monoamonio fosfato MAP 12-61, karbamido fosfato UP 17-44), pašarinių fosfatų, o taip pat aliuminio fluorida gamyba bei didmeninė prekyba. Tarpiniai produktai – sieros rūgštis ir ekstracinė fosforo rūgštis, skirti pagrindinei produkcijai gaminti. Bendrovės netipinė veikla yra elektros ir šilumos energijos gamyba ir prekyba.

4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2010 m. birželio 8 d. AB „Lifosa“ pasirašė emitento aptarnavimo sutartį su AB SEB banku (Gedimino 12, Vilnius). Anksčiau bendrovė buvo pasirašiusi sutartį dėl išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo su AB FMJ „Finasta“ (Konstitucijos pr. 23, Vilnius).

5. Informacija apie prekybą bendrovės vertybiniais popieriais.

AB „Lifosa“ paprastosios vardinės akcijos iki 2011 m. gruodžio mėn. 31 d. buvo įtrauktos į AB NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos Papildomąjį prekybos sąrašą. Bendrovės akcijos iš Papildomojo prekybos sąrašo išbrauktos, remiantis AB NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimu 2011-12-28, protokolais nr.41. Pagrindas AB „Lifosa“ pasitraukimui iš vertybinių popierių biržos buvo sudarytas 2011 m. gruodžio 16 d. užbaigus nuosavybės teisės į AB „Lifosa“ akcijas perėjimą AB „Mineralinių ir cheminių produktų bendrovei „EuroChem“ iš mažumos akcininkų.

Pagrindinės akcijų charakteristikos:

Akcijų rūšis	Paprastosios vardinės akcijos
ISIN kodas	LT0000116691
Trumpinys	LFO1L
Akcijų kiekis, vnt.	21 020 564
Nominali vertė, EUR	2,90
Bendra nominali vertė, EUR	60 959 635,60
Listingavimo pradžios data	1997 m. gegužės 12 d.
Listingavimo pabaigos data	2011 m. gruodžio 31 d.

6. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtos apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduria įmonė, apibūdinimas

Bendrovės verslo ir būklės apžvalga

Diamonio fosfatą ir pašarinius fosfatus vartotojai naudoja visame pasaulyje. Šiuos produktus gamina daug kompanijų, galinčių pasiūlyti tokios pat kokybės ir cheminės sudėties gaminių. Pardavimo rezultatyvumą labiausiai lemia pirkėjų rinkai pasiūlyta palankiausia kaina, kuriai didžiausią įtaką daro žemės ūkio padėtis, subsidijų politika, t.y. faktoriai, kuriems gamintojai įtakos neturi.

2018 m. fosfatinę žaliavą importuojantiems fosfatinų trąšų gamintojams buvo palankūs dėl augančių parduodamų fosfatinų trąšų kainų ir stabilių importuojamos ir gamyboje naudojamos fosfatinės žaliavos kainų. 2018 m. nebuvo ankstesniais laikotarpiais fiksuoto stipraus koreliacinio ryšio tarp fosfatinės žaliavos ir fosfatinų trąšų kainų. Fosfatinės žaliavos kaina 2018 m. išliko stabili dėl perteklinės pasiūlos.

Pagrindiniai 2018 m. pasiūlos veiksniai, įtakoję fosfatinų trąšų kainas:

1. 2018 m. pradžioje buvo prognozuojama, kad dėl naujų fosfatinų trąšų gamybinių pajėgumų įvedimo į eksploataciją Saudo Arabijoje (Ma'aden Wa'ad al Shamal Phosphate Company projektas) ir Maroke (OCP Jorf Lasfar Phosphate Hub 3 ir 4 projektai) fosfatinų trąšų gamyba 2018 m. padidės apie 3 mln. tonų, bet dėl užsitęsusių naujų gamybinių pajėgumų įvedimo į eksploataciją, gamyba iš šių projektų 2018 m. faktiškai padidėjo apie 2 mln. tonų;

2. 2018 m. nebuvo atnaujintas JAV trąšų gamintojo Mosaic Plant City gamyklos neterminuotas uždarymas. Plant City gamyklos metinis gamybos pajėgumas – 1,5 mln. tonų diamonio/monoamonio fosfato (DAP/MAP). Plant City gamykla neterminuotai nutraukė gamybą 2017 m. gruodžio mėn.;

3. Dėl sugriežtėjusių aplinkosauginių reikalavimų pramonei sumažėjo Kinijos fosfatinų trąšų eksporto apimtys.

Fosfatinų trąšų paklausa 2018 m. didėjo nepaisant augančių kainų. Daugelyje pasaulio regionų 2017 m. buvo fiksuojami rekordiškai dideli derliai, iš dirvos išnaudota daug maistinių medžiagų, dirvos derlingumo atstatymui 2018 m. buvo reikalingas atitinkamas trąšų kiekis.

Ataskaitiniais metais Bendrovės pajamos eurais, lyginant su 2017 m., padidėjo 17,5 proc., realizuotos produkcijos savikaina padidėjo 5,7 proc.

Bendrovės parduoto pagrindinio produkto diamonio fosfato kaina JAV doleriais (lyginant su prieš tai buvusiu ketvirčiu) augo: 2018 m. I ketv. 12,8 proc., II ketv. 2,7 proc., III ketv. 5,2 proc., IV ketv. 3,9 proc.

	2017, USD/t	ketv. pokytis, %	2018, USD/t	ketv. pokytis, %
1 ketv.	319,91		377,45	12,8
2 ketv.	365,98	14,4	387,51	2,7
3 ketv.	331,56	-9,4	407,76	5,2
4 ketv.	334,72	1,0	423,74	3,9

2018 m. Bendrovės parduoto diamonio fosfato kaina JAV doleriais išaugo 18,6 proc., monokalčio fosfato kaina išaugo 15,4 proc.:

	2017, USD/t	2018, USD/t	pokytis, %
Diamonio fosfatas	336,50	399,14	18,6
Monokalčio fosfatas	381,08	439,83	15,4

2018 m. Bendrovės sunaudotų pagrindinių žaliavų gamyboje – fosfatinės žaliavos kainos JAV doleriais, lyginant su 2017 m., sumažėjo 1,8 proc., amoniako ir sieros kainos išaugo atitinkamai 16,4 proc. ir 49,1 proc.

	2017, USD/t	2018, USD/t	pokytis, %
Fosfatinė žaliava	135,94	133,51	-1,8
Amoniakas	269,02	313,12	16,4
Siera	84,30	125,71	49,1

Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduria įmonė, įvertinimas

Prognozuojama, kad 2019 m. fosfatinų trąšų rinkos tendencijas nulems šie pagrindiniai pasiūlos veiksniai:

1. 2019 m. Maroko ir Saudo Arabijos žemų kaštų gamintojų fosfatinės produkcijos pasiūla gali išaugti apie 1,3 mln. tonų. 2017 m. Saudo Arabijoje DAP gamybą pradėjęs Ma'aden Wa'ad al Shamal Phosphate Company projektas 2019 m. gamybą gali padidinti iki 0,5 mln. tonų, Maroko gamintojo OCP Jorf Lasfar Phosphate Hub 3 ir 4 projektai 2019 m. gamybą gali padidinti iki 0,8 mln. tonų;

2. 2019 m. JAV trąšų gamintojas Mosaic planuoja paskelbti sprendimą dėl Plant City gamyklos ateities – bus pratęstas gamyklos neterminuotas uždarymas arba atnaujinama gamyba (metinis gamybos pajėgumas – 1,5 mln. tonų diamonio/monoamonio fosfato (DAP/MAP));

3. Kinijos Ičango (angl. Yichang) miesto savivalda yra numachiusi terminą iki 2019 m. pabaigos sugriežtėjusių aplinkosauginių reikalavimų pramonei įgyvendinimui. Ičango miesto fosfatinių trąšų gamintojų pajėgumai – apie 6 mln. tonų diamonio/monoamonio fosfato (DAP/MAP) per metus, iš jų apie 4 mln. tonų fosfatinių trąšų pagaminama gamyklose, kurios neatitinka sugriežtėjusių aplinkosauginių reikalavimų. Jeigu Kinijos Ičango miesto savivalda nepratęs galutinio termino aplinkosauginių reikalavimų pramonei įgyvendinimui, iki 2019 m. galo gali ženkliai sumažėti fosfatinių trąšų gamyba Ičango mieste.

Fosfatinių trąšų verslas yra cikliškas. Dėl ekonominių ir gamtinių veiksnių, galutinio vartotojo verslo cikliškumo, perkamosios galios sumažėjimo, fosfatinių trąšų kaina svyruoja, todėl galimas bendrovės pajamų ir pelno sumažėjimas, nepalankiu fosfatinių trąšų gamintojams periodu veikla gali tapti nuostolinga.

Perprodukcija gali sumažinti trąšų pardavimo kainas, Bendrovės produkcija gali tapti nekonkurencinga dėl didesnių nei konkurentų gamybos kaštų. Didžiąją dalį pagamintos produkcijos savikainos sudaro žaliavų įsigijimo savikaina. Fosfatinė žaliava (apatito koncentratas arba fosforitas) yra pagrindinė fosfatinių trąšų gamyboje, todėl mažiausi kaštai yra gamintojų, kurie fosfatinę žaliavą pasigamina patys.

Prastos gamtinės sąlygos (pvz. audros jūroje apribojančios laivų judėjimą), neramumai regionuose gali sutrikdyti žaliavų tiekimą, todėl sumažėtų produkcijos gamyba.

Verslo rizikos valdomos nuolat investuojant ne tik į susidėvėjusių įrengimų pakeitimą naujais, bet ir įdiegiant naujausias technologijas, tobulinant gamybos procesus, kas leidžia mažinti kaštus, taupiau naudoti žaliavas ir energetinius išteklius. Didžioji dalis žaliavų įsigijama iš susijusių įmonių, kontroliuojamų EuroChem grupės. Perkant žaliavas iš trečiosios šalies, pasirenkami keli nesusiję tiekėjai. Žaliavų tiekimo procesas pastoviai planuojamas.

Bendrovės gaminamos trąšos yra aukštos kokybės ir vertinamos pirkėjų ir vartotojų. Prekės operatyviai pristatomos į įvairius regionus sutartomis transportavimo sąlygomis.

Finansinės rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė, ir jų valdymas aprašytos audituotos finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte.

7. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė

Pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2016	2017	2018
Pardavimų pajamos, tūkst. EUR	367.421	311.989	366.454
Pardavimų savikaina, tūkst. EUR	345.130	284.194	300.472
Bendrasis pelnas, tūkst. EUR	22.291	27.795	65.982
<i>bendrojo pelno marža, %</i>	6	9	18
Veiklos pelnas, tūkst. EUR	4.490	8.166	56.715
<i>veiklos pelno marža, %</i>	1	3	15
Pelnas prieš pelno mokesčių, tūkst. EUR	4.490	8.166	54.919
<i>pelno prieš pelno mokesčių marža, %</i>	1	3	15
Grynasis pelnas, tūkst. EUR	6.137	7.705	47.470
<i>grynojo pelno marža, %</i>	2	2	13
EBITDA, tūkst. EUR	16.107	21.186	70.617
<i>EBITDA marža, %</i>	4	7	19
Nuosavybės grąža (ROE), %	8	9	37
Turto grąža (ROA), %	2	3	18
Skolos-nuosavybės koeficientas	2,50	1,89	1,02
Bendras likvidumo koeficientas	0,70	0,62	0,84
Skubaus padengimo koeficientas	0,47	0,26	0,38
Padengimo gryniaisiais pinigais rodiklis	0,01	0,01	0,00
Vienai akcijai tenkantis pelnas, EUR	0,29	0,37	2,26
Pajamos vienam darbuotojui, tūkst. EUR	387	321	374

8. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis

2018 metais bendrovė pagamino 726 982 tonas diamonio fosfato, t.y. 10 proc. mažiau nei 2017 metais (807 339 tonos). Monoamonio fosfato 2018 metais pagaminta 30 366 tonos, t.y. 147,4 proc. daugiau nei 2017 metais (12 274 t). Pašarinių fosfatų ataskaitiniais metais pagaminta 203 350 tonų, t.y. 22,7 proc. daugiau nei 2017 metais (165 689 t). Aliuminio fluorido 2018 metais pagaminta 13 094 tonos, t.y. 10 proc. daugiau nei 2017 metais (11 909 t). Sieros

rūgšties 2018 metais pagaminta 1 232 355 tonų, t.y. 0,5 proc. mažiau nei 2017 metais (1 239 100 t), fosforo rūgšties pagaminta 464 418 tonos, t.y. 0,8 proc. mažiau nei 2017 metais (468 038 t). Ataskaitiniais metais pagaminta 4 106 tonos naujo produkto – kristalino vandenyje tirpaus karbamido fosfato UP 17-44.

Bendrovė gamina elektros energiją, kurią pirmiausiai naudoja savo reikmėms, o likusį kiekį parduoda. 2018 m. pagaminta 231 732 tūkst. kWh elektros energijos, t.y. 7,4 proc. mažiau nei 2017 metais (250 174 tūkst. kWh).

Pajamos iš pagrindinės veiklos ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 366 454 tūkst. EUR ir, lyginant su 2017 metais (311 989 tūkst. EUR), padidėjo 17,5 proc. Pajamų padidėjimą sąlygojo išaugusios diamonio fosfato ir monokalčio fosfato realizacijos kainos. Bendrovės parduoto diamonio fosfato vidutinė 2018 metų kaina sudarė 338,40 EUR/t ir, lyginant su 2017 metų vidutine 297,97 EUR/t kaina, padidėjo 13,6 proc. Monokalčio fosfato realizacijos vidutinė 2018 metų kaina sudarė 373,08 EUR/t ir, lyginant su 2017 metų vidutine 339,90 EUR/t kaina, padidėjo 9,8 proc. 2018 metais bendrovė pardavė 751 927 tonas diamonio fosfato, t.y. 5,1 proc. mažiau nei 2017 metais (792 337 tonos). Pagrindinės produkcijos (diamonio fosfato, monoamonio fosfato, pašarinių fosfatų, aliuminio fluorido) pardavimo pajamos ataskaitiniu laikotarpiu siekė 361 850 tūkst. EUR (2017 metais – 308 049 tūkst. EUR). Pajamos iš diamonio fosfato pardavimo sudarė 254 453 tūkst. EUR (2017 metais – 236 096 tūkst. EUR), t.y. 69,4 proc. visų pajamų (2017 metais – 75,7 proc.). Pajamos iš pašarinių fosfatų pardavimo sudarė 75 428 tūkst. EUR (2017 metais – 57 545 tūkst. EUR) arba 20,6 proc. (2017 metais – 18,4 proc.) visų pajamų. Pajamos iš aliuminio fluorido pardavimo sudarė 15 396 tūkst. EUR (2017 metais – 9 979 tūkst. EUR), t.y. 4,2 proc. visų pajamų (2017 metais – 3,2 proc.). 2018 m. pajamos iš monoamonio fosfato pardavimo sudarė 16 573 tūkst. EUR (2017 metais – 4 429 tūkst. EUR), t.y. 4,5 proc. visų pajamų (2017 metais – 1,4 proc.).

Diamonio fosfato pardavimo apimtys, t.:

	1 ketv.	2 ketv.	3 ketv.	4 ketv.	VISO
2018	218.819	144.287	196.367	192.454	751.927
2017	210.663	166.287	211.991	203.396	792.337
Pasikeitimas %, 2018/2017	103,9	86,8	92,6	94,6	94,9

Parduotos produkcijos savikaina sudarė 300 472 tūkst. EUR ir, lyginant su 2017 metais (284 194 tūkst. EUR), padidėjo 5,7 proc. Parduotos produkcijos savikainos padidėjimą lėmė išaugusios žaliavų kainos ir išaugęs pagamintos produkcijos, pusgaminių ir nebaigtos gamybos pasikeitimas. Pagamintos produkcijos žaliavų ir medžiagų sąnaudos 2018 m. sudarė 253 313 tūkst. EUR ir, lyginant su 2017 metais (246 806 tūkst. EUR), padidėjo 2,6 proc. Žaliavų sąnaudų padidėjimą nulėmė išaugusios pagrindinių žaliavų (sieros ir amoniako) kainos. Pagamintos produkcijos, pusgaminių ir nebaigtos gamybos pasikeitimas 2018 m. sudarė 1 911 tūkst. EUR ir, lyginant su 2017 metais –4 810 tūkst. EUR, padidėjo 6 721 tūkst. EUR. Ataskaitiniais metais diamonio fosfato atsargos sumažėjo 25 tūkst. tonų, 2017 m. išaugo 15 tūkst. tonų.

2018 metais pagrindinėmis rinkomis diamonio fosfato trąšoms realizuoti išliko Europa (didžioji dalis parduota Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Airijos, Ispanijos, Vokietijos, Belgijos rinkoms), Šiaurės Amerika (JAV rinkai) ir Afrika (Dramblio Kaulo Kranto ir Kamerūno rinkoms). Pardavimo apimtys tonomis į Europos regioną sudarė 94 proc. (2017 metais – 86,7 proc.), į Pietų ir Šiaurės Amerikos regioną 5,4 proc. (2017 metais – 4,9 proc.), į Afrikos regioną parduota 0,6 proc. visų pardavimų (2017 metais – 0,1 proc.).

2018 metais buvo parduota 202 179 tonos (2017 metais – 169 297 t) pašarinių fosfatų. Daugiausia pašarinių fosfatų realizuota Europoje: 181 159 t (arba 89,6 proc.) pašarinių fosfatų parduota Europos rinkai (2017 metais – 157 581 t (arba 93,1 proc.) Europai). 2018 metais pašarinių fosfatų pardavimai JAV rinkai sudarė 14 000 t ir, lyginant su 2017 metais (10 000 t), padidėjo 40 proc.

Per ataskaitinį laikotarpį parduota 37 532 tūkst. kWh elektros energijos, t.y. 37,4 proc. mažiau nei 2017 metais (60 002 tūkst. kWh).

Investicijos

2018 m. kapitalinės investicijos į ilgalaikį materialų ir nematerialų turtą sudarė 26 209 tūkst. EUR (2017 metais – 22 472 tūkst. EUR). Pagrindiniai 2018 metų investiciniai projektai:

Projekto pavadinimas	Investuota 2018 m., tūkst. EUR
Vandenyje tirpių karbamido fosfato trąšų UP 17:44 naujo cecho statyba	12 790
Amofoso cecho III linijos rekonstrukcija į NPK trąšų gamybos liniją	3 209

Amortizaciniai atskaitymai 2018 m. sudarė 13 902 tūkst. EUR (2017 metais – 13 020 tūkst. EUR).

9. Informacija apie įmonės įsigytas ir turimas savo akcijas

Bendrovė per ataskaitinį laikotarpį nebuvo įsigijusi savų akcijų.

10. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

Nėra.

11. Įmonės veiklos planai ir prognozės

2019 metais bendrovė sieks pilnai išnaudoti turimus sieros ir fosforo rūgšties gamybinius pajėgumus, pagaminti ir parduoti 717 tūkst. tonų diamonio fosfato, apie 30 tūkst. tonų kristalinio monoamonio fosfato, apie 25 tūkst. tonų karbamido fosfato UP 17-44, apie 200 tūkst. tonų pašarinių fosfatų ir apie 14 tūkst. tonų aliuminio fluorido. Pagal bendrovės parengtą 2019 m. verslo planą vidutinė pagrindinio produkto diamonio fosfato kaina 2019 m. sudarys ~ 382 USD/t, įmonė 2019 m. uždirbs ~ 341 mln. EUR pajamų.

Žaliavų kainų pokyčiai 2019 m. priklausys nuo fosfatinių trąšų kainų tendencijų: didesnė fosfatinių trąšų gamyba sąlygoja žaliavų (fosfatinės žaliavos, amoniako, sieros) paklausos didėjimą ir įprastai sudaro prielaidas žaliavų kainų augimui. Be to, augant trąšų kainoms atitinkamai didėja žaliavų pardavėjų lūkesčiai dėl aukštesnių jų gaminių kainų ir stiprėja spaudimas pirkėjams už žaliavas mokėti daugiau.

12. Bendrovės įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Akcijų kiekis, vnt.	Nominali vertė, EUR	Bendra nominali vertė, EUR	Dalis įstatiniame kapitale, proc.
Paprastosios vardinės akcijos	21 020 564	2,90	60 959 635,60	100,00

13. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Akcijų perleidimui jokių apribojimų nėra.

14. Akcininkai

2018 m. gruodžio 31 d. bendras akcininkų skaičius – 1.

Akcininkai, nuosavybės teise turėję ar valdę daugiau kaip 1 procentą bendrovės įstatinio kapitalo 2018-12-31 yra šie:

Įmonės pavadinimas, kodas, buveinės adresas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų kiekis, vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Balsų dalis, proc.
EUROCHEM GROUP AG, CH306864578, Baarerstrasse 37, 6300 Zug, SWITZERLAND	21 020 564	100	100

15. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai

Nėra.

16. Visi balsavimo teisių apribojimai

Nėra.

17. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos bendrovė žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Nėra.

18. Darbuotojai ir aplinkosauga

Darbuotojai

2018 m. pabaigoje bendrovėje dirbo 999 darbuotojai. Vidutinis darbuotojų amžius – 47,4 metai. Per 2018 metus darbo santykiai baigėsi su 42 darbuotojais. Bendrovė skyrė lėšų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui, darbo įgūdžių gerinimui. Per 2018 metus mokymams išleista 42 tūkst. EUR, iš viso mokėsi 345 darbuotojai išoriniuose mokymuose.

Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius:

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Vadovai	113	112	111	112
Specialistai	76	76	78	79
Darbininkai	763	762	782	790
Iš viso	952	950	971	981

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, EUR:

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Vadovai	2 868	2 929	3 029	3 066
Specialistai	2 093	2 056	2 174	2 208
Darbininkai	1 456	1 466	1 497	1 544
Iš viso	1 675	1 684	1 727	1 771

Darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą:

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Turintys aukštąjį išsilavinimą	238	242	263	281
Turintys specialųjį vidurinį išsilavinimą	160	153	148	137
Turintys vidurinį išsilavinimą	528	532	543	541
Kiti	26	23	17	22
Iš viso	952	950	971	981

Aplinkosauga

2018 metais į atmosferą išmesta 1 156 tonos (2017 metais – 1 151 t) teršalų iš stacionarių taršos šaltinių (gamybinių objektų). Lyginant su 2017 metais, teršalų išmetimai padidėjo 5 t, dėl išaugusių gamybų.

Į atmosferą 2018 m. išmesta 833 t šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂).

Į Obelies upę išleista 2 621 tūkst. kub. m. nuotekų, t.y. ~ 116 tūkst. kub. m. daugiau negu 2017 metais. Per metus su nuotekomis išleista 547,3 t apskaitomų teršalų.

Per ataskaitinius metus bendrovės nuosavuose sąvartynuose sutvarkytos šios atliekos: fosfogipso 2 196 575 t, silikogelio 4 675 t, sieros šlamo 202 t, neutralizacijos šlamo – 1 385 t. Kitos susidariusios bendrovėje atliekos rūšiuojamos ir perduodamos atliekų tvarkytojams, o mišrios komunalinės pagal sutartį vežamos į Zabieliškio regioninį sąvartyną.

Bendrovė 2018 metais už aplinkos teršimą ir gamtos išteklius sumokėjo 203,9 tūkst. Eur mokesčių. Tai 2,6 tūkst. Eur daugiau negu 2017 metais, dėl padidėjusio sieros rūgšties gamyboje išmetamo SO₂ teršalo kiekio.

19. Bendrovės įstatų pakeitimų tvarka

Bendrovės įstatai keičiami LR akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Bendrovės įstatus galima keisti tik visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu didesne nei 2/3 balsų dauguma. Pakeisti Bendrovės įstatai įsigalioja tik juos įregistravus įstatymų nustatyta tvarka juridinių asmenų registre.

20. Bendrovės organai

Pagrindinis Bendrovės organas yra akcininkų susirinkimas. Bendrovės valdymo organai yra valdyba ir bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Stebėtojų taryba nesudaroma. Valdybą 4 metų laikotarpiui renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovės valdyba sudaryta iš 5 narių. Generalinį direktorių skiria, atšaukia ir atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba. Generaliniam direktoriui parinkti valdyba gali organizuoti konkursą.

21. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas

Bendrovės valdybos nariai

Vardas, pavardė	Pareigos Bendrovės valdyboje	Vadovaujančios pareigos kitose įmonėse	Turima kapitalo / balsų dalis, proc.
Valdyba			
Aleksandras Tugolukovas	Pirmininkas	MCK EuroChem Trąšų diviziono vadovas ir direktorių tarybos narys	-
Andrejus Savčiukas	Narys	EuroChem Group AG Išskirtinių produktų padalinio vadovas/ EuroChem Agro GmbH vystymo vadovas	-
Valerijus Sidnevas	Narys	MCK EuroChem Teisės reikalų direktorius ir direktorių tarybos narys	-
Jonas Dastikas	Narys		-
Regvita Ivanovienė	Narė		-

Bendrovės valdybos narių kadencijos pradžia ir pabaiga

Vardas, pavardė	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Aleksandras Tugolukovas	2016-04-25	2020m. balandžio mėn.
Andrejus Savčiukas	2016-04-25	2020m. balandžio mėn.
Valerijus Sidnevas	2016-04-25	2020m. balandžio mėn.
Jonas Dastikas	2016-04-25	2020m. balandžio mėn.
Regvita Ivanovienė	2016-04-25	2020m. balandžio mėn.

Bendrovės vadovas, vyriausias finansininkas

Vardas, pavardė	Pareigos	Turima kapitalo / balsų dalis, proc.
Jonas Dastikas	Generalinis direktorius	-
Regvita Ivanovienė	Finansų direktorė	-

22. Informacija apie reikšmingus susitarimus

Bendrovė nėra sudariusi jokių reikšmingų susitarimų, kurių įsigaliojimui, pasikeitimui ar nutūkimui turėtų įtakos akcininkų struktūros pasikeitimas.

23. Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso

Nuo 2012 m. AB „Lifosa“ akcijos nebelistinguojamos NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje, todėl laikytis bendrovių valdymo kodekso principų nėra privaloma.

24. Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis

Informacija apie susijusius asmenis pateikiama Bendrovės audituotos 2018 m. finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte 20-oje pastaboje.

25. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Nuo 2012 m. AB „Lifosa“ akcijos nebelistinguojamos NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje, todėl viešai skelbti esminius įvykius apie bendrovę nėra privaloma.

Jonas Dastikas
Generalinis Direktorius

2019 m. balandžio 09 d.